

KÚRIA

Bfv.II.538/2014/19.szám

A Kúria Budapesten, a 2014. év szeptember hó 18. és 22. napján tartott nyilvános ülésen meghozta a következő

í t é l e t e t:

A hűtlen kezelés büntette és más bűncselekmények miatt I. rendű terhelt és társai ellen folyamatban volt büntetőügyben a II. rendű terhelt védője, a IV. rendű és az V. rendű terhelt közös védője, továbbá a VI. rendű terhelt védője által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálva a Fővárosi Törvényszék 26.B.7/2011/210. számú ítéletét, illetőleg a Fővárosi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság 3.Bf.344/2012/95. számú ítéletét V. rendű terhelt tekintetében annyiban változtatja meg, hogy a próbára bocsátás alkalmazását mellőzi.

Egyebekben a megtámadott határozatot II. rendű, IV. rendű, V. rendű és VI. rendű terhelt tekintetében hatályában fenntartja.

Az ítélet ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben sem az indítvány előterjesztője, sem azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

I n d o k o l á s

I.

1.

A Fővárosi Törvényszék - hatályon kívül helyezést követő megismételt eljárásban - a 2012. március 12. napján tárgyaláson

meghozott és kihirdetett 26.B.7/2011/210. számú ítéletével

II. rendű terheltet

bűnösnek mondta ki:

- bűnsegédként elkövetett csődbűntettben [1978. évi IV. törvény (a továbbiakban: korábbi Btk.) 290. § (1) bekezdés b), c) és d) pont, (2) bekezdés - tényállás II.1., 4., 5.],
- bűnsegédként elkövetett jogosulatlan pénzügyi tevékenység büntettségében (korábbi Btk. 298/D. § - tényállás III.),
- bűnsegédként folytatólagosan elkövetett tőkebefektetési csalás büntettségében (korábbi Btk. 299/B. § - tényállás IV.) és
- folytatólagosan elkövetett számvitel rendje megsértésének büntettségében [korábbi Btk. 289. § (1) bekezdés a) pont, (3) bekezdés b) pont - tényállás V.2.].

Ezért öt halmazati büntetésül 1 év 10 hónap - végrehajtásában 4 év próbaidőre felfüggesztett - börtönbüntetésre ítélte;

IV. rendű terheltet

bűnösnek mondta ki folytatólagosan elkövetett bűnpártolás büntettségében [korábbi Btk. 244. § (1) bekezdés c) pont, (2) bekezdés - tényállás VI.1.c.].

Ezért öt 8 hónap - végrehajtásában 2 év próbaidőre felfüggesztett - börtönbüntetésre ítélte;

V. rendű terheltet

bűnösnek mondta ki folytatólagosan elkövetett bűnpártolás büntettségében [korábbi Btk. 244. § (1) bekezdés c) pont, (2) bekezdés - tényállás VI.1.d.].

Ezért öt 2 évre próbára bocsátotta;

VI. rendű terheltet

bűnösnek mondta ki:

- bűnsegédként elkövetett hűtlen kezelés büntettségében [korábbi Btk. 319. § (1) bekezdés, (3) bekezdés c) pont - tényállás VII.2.],
- bűnsegédként elkövetett hűtlen kezelés büntettségében [korábbi Btk. 319. § (1) bekezdés, (3) bekezdés c) pont - tényállás VII.1.],
- bűnsegédként elkövetett jogosulatlan pénzügyi szolgáltatási tevékenység büntettségében (korábbi Btk. 298/D. § - tényállás III.) és
- bűnsegédként folytatólagosan elkövetett tőkebefektetési csalás büntettségében (korábbi Btk. 299/B. § - tényállás IV.).

Ezért öt halmazati büntetésül 2 év - végrehajtásában 5 év próbaidőre felfüggesztett - börtönbüntetésre ítélte.

Rendelkezett továbbá az elsőfokú bíróság a lefoglalt bűnjelekről,

1810 magánfél által előterjesztett polgári jogi igény érvényesítésének egyéb törvényes útra utasításáról, a zár alá vételek fenntartásáról, a letéti számlára befizetett pénzüsszegekről és kötelezte a II., IV-VI. rendű terhelteket a bűnügyi költség megfizetésére.

Az elsőfokú bíróság öt további terhelte (I. rendű, III. rendű, VII. rendű, IX. rendű, XI. rendű) bűnösségéről, illetve - részben - felmentéséről rendelkezett.

2.

A kétirányú fellebbezések alapján másodfokon eljáró Fővárosi Ítéltábla a 2013. november 20. napján megtartott nyilvános ülésen meghozott és kihirdetett 3.Bf.344/2012/95. számú ítéletével az elsőfokú ítéletet a II. rendű, valamint a IV-VI. rendű terheltek tekintetében megváltoztatta:

II. rendű terhelte cselekményeit

- bűnsegédként elkövetett csődbűncselekmény büntettének [2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 404. § (1) bekezdés b) és c) pont, (2) bekezdés b) pont, (3) bekezdés b) pont - tényállás II.1, 4. 5.],

- társtettesként elkövetett jogosulatlan pénzügyi tevékenység büntettének [Btk. 408. § a) pont - tényállás III.] és

- bűnsegédként elkövetett tőkebefektetési csalás büntettének [Btk. 411. § a) pont - tényállás IV.] minősítette;

bűnösségének megállapítását a folytatólagosan elkövetett számvitel rendjének megsértése büntetében [Btk. 403. § (1) bekezdés b) pont - tényállás V.2.] mellőzte;

büntetését 5 év börtönbüntetésre, 5 év közügyektől eltiltásra, végleges hatállyal gazdálkodó szervezet vezetését ellátó szerv tagja foglalkozástól eltiltásra, és 400 napi tétel, napi tételenként 5.000 forint, összesen 2.000.000 forint pénzbüntetésre súlyosította;

a szabadságvesztés büntetés végrehajtásának próbaidőre történő felfüggesztését mellőzte;

kimondta, hogy a szabadságvesztés büntetése fele részének letöltése után feltételes szabadságra bocsátható;

elrendelte, hogy a pénzbüntetést meg nem fizetése esetén 5.000 forintként kell egy-egy nap börtönbüntetésre átváltoztatni.

Az IV. r. terhelte cselekményét folytatólagosan elkövetett bűnpártolás büntettének [Btk. 282. § (1) bekezdés c) pont, (2) bekezdés - tényállás VI.1.c.] minősítette;

büntetését akként súlyosította, hogy 300 napi tétel, napi tételenként 10.000 forint, összesen 3.000.000 forint pénzbüntetésre

is ítélte;

elrendelte, hogy a pénzbüntetést meg nem fizetése esetén 10.000 forintonként kell egy-egy nap fogházbüntetésre átváltoztatni;
kimondta, hogy a szabadságvesztés büntetés végrehajtásának elrendelése esetén a meg nem fizetett pénzbüntetés helyébe lépő szabadságvesztés végrehajtási fokozatára a szabadságvesztés végrehajtási fokozata az irányadó;
egyúttal vele szemben 260.288 forintra vagyonekbeosztást rendelt el.

Az V. rendű terhelt cselekményét folytatólagosan elkövetett bűnpártolás büntettének [Btk. 282. § (1) bekezdés c) pont, (2) bekezdés - tényállás VI.1.d.] minősítette;
a vele szemben alkalmazott intézkedést akként súlyosította, hogy 200 napi tétel, napi tételenként 15.000 forint, összesen 3.000.000 forint pénzbüntetésre ítélte;
elrendelte, hogy a pénzbüntetést meg nem fizetése esetén 15.000 forintonként kell egy-egy nap fogházbüntetésre átváltoztatni.

A VI. rendű terhelt cselekményeit

- 2 rendbeli bűnsegédként elkövetett hűtlen kezelés büntettének [Btk. 376. § (1) bekezdés, (4) bekezdés a) pont - tényállás VII.1.; Btk. 376. § (1) bekezdés, (5) bekezdés a) pont - tényállás VII.2.];
- társtettesként elkövetett jogosulatlan pénzügyi tevékenység büntettének [Btk. 408. § a) pont - tényállás III.] és
- bűnsegédként elkövetett tőkebefektetési csalás büntettének [Btk. 411. § a) pont - tényállás IV.] minősítette;

büntetését 6 év börtönbüntetésre, 6 év közügyektől eltiltásra, végleges hatállyal gazdálkodó szervezet vezetését ellátó szerv tagja foglalkozástól eltiltásra és 500 napi tétel, napi tételenként 20.000 forint, összesen 10.000.000 forint pénzbüntetésre súlyosította;
elrendelte, hogy a pénzbüntetést meg nem fizetése esetén 20.000 forintonként kell egy-egy nap börtönbüntetésre átváltoztatni;
a szabadságvesztés büntetés végrehajtásának próbaidőre történő felfüggesztését mellőzte;
kimondta, hogy a szabadságvesztés büntetése kétharmad részének kitöltése után feltételes szabadságra bocsátható.

A járulékos rendelkezések körében:

- az elsőfokú ítéletben megjelölt polgári jogi igényeket - három kivétellel - elutasította;
- a zár alá vételt - a felülvizsgálattal nem érintett I. rendű, valamint a IV. rendű és az V. r. terheltek személyes vagyona kivételével - feloldotta, egyúttal tájékoztatta a B csoport felszámolóját, hogy amennyiben a felülvizsgálattal nem érintett I. rendű, valamint a IV. rendű és az V. rendű terheltekkel szemben a

határozat kézbesítésétől számított 60 napon belül polgári eljárás megindítását nem igazolja, a bíróság a zár alá vételt kérelemre feloldja.

Egyebekben az elsőfokú ítéletet a II. rendű, IV. rendű, az V. rendű és a VI. rendű terheltek tekintetében (is) helybenhagyta.

Ezt meghaladóan

- a másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költség megfizetésére kötelezte a II. rendű és a VI. rendű terhelteket, továbbá
- a VI. rendű terhelttel szemben a szabadságvesztés végrehajtásának biztosítására irányuló intézkedést rendelt el.

3.

Az elsőfokú bíróság valamennyi terhelt tekintetében az elkövetéskor hatályos büntető törvényt (korábbi Btk.) alkalmazta (elsőfokú ítélet 396. oldal 3. bekezdés).

A másodfokú bíróság ugyancsak valamennyi terhelt tekintetében az elbíráláskor hatályos törvényt (Btk.) alkalmazta (másodfokú ítélet 52. oldal 2. bekezdéstől 57. oldal 2. bekezdéséig).

II.

1.

A bíróság jogerős ügydöntő határozata (alapítélet) ellen

- II. rendű terhelt védője,
 - IV. rendű, valamint V. rendű terhelt közös védője külön-külön, valamint
 - VI. rendű terhelt védője
- nyújtott be felülvizsgálati indítványt.

A Legfőbb Ügyészség a BF.692/2014/1. számú átiratában fejtette ki az álláspontját valamennyi indítványt érintően. Abban a II. rendű terhelt védőjének, továbbá a IV. rendű és az V. rendű terhelt közös védőjének felülvizsgálati indítványát alaptalannak, a VI. rendű terhelt védőjének felülvizsgálati indítványát részben törvényben kizártnak, részben alaptalannak találta. Egyúttal valamennyi terhelt tekintetében a megtámadott határozat tanácsülésen történő hatályában fenntartását indítványozta.

A Kúria ítélete - a könnyebb áttekinthetőség érdekében - az egyes indítványokhoz rendelve részletezi a Legfőbb Ügyészség álláspontját.

2.

a)

II. rendű terhelt védője - a Be. 416. §-a (1) bekezdésének b) pontja alapján - arra hivatkozással kérte a jogerős ügydöntő határozat felülvizsgálatát, hogy a szabadságvesztés és a pénzbüntetés együttes kiszabására a büntető anyagi jog szabályainak a megsértése miatt került sor.

Az indítvány szerint a másodfokon eljáró és új büntetéseket kiszabó Fővárosi Ítéltábla nem indokolta meg, hogy miért az új Btk. időbeli hatályára vonatkozó rendelkezést [Btk. 2. § (1) és (2) bekezdés] alkalmazta. Az időbeli hatály főszabályának megfelelően az elkövetéskor hatályos korábbi Btk.-t kellett volna alkalmazni, mivel a (hatályos) Btk. 2. §-ának (2) bekezdése csak akkor engedi az elbíráláskori újabb jogszabály alkalmazását, ha az enyhébb elbírálást tesz lehetővé.

Az elkövetéskor hatályos korábbi Btk. szerint határozott tartamú szabadságvesztés mellett - a korábbi Btk. 64. §-a alapján - csak pénzmellékbüntetés kiszabására volt törvényes lehetőség. A korábbi Btk. szerint azt lehetett vagy kellett kötelezően pénzmellékbüntetésre (is) ítélni, akinek megfelelő keresete (jövedelme) vagy vagyona van. A Legfelsőbb Bíróság BK 62. számú kollégiumi véleményében foglalt iránymutatás szerint akkor megfelelő a kereset, ha az elkövető és a családja minimális megélhetésének veszélyeztetése nélkül a keresetből képes a büntetést megfizetni.

A bírói gyakorlat szerint nem szabható ki pénzmellékbüntetés idő, betegsége miatt rendszeres munkavégzésre képtelen vagyontalan személlyel szemben, akinek a nyugdíja kizárólag a megélhetésére szolgál.

II. rendű terhelt már a bírósági eljárás kezdetén nyugdíjas lett, ekkor személygépkocsi vagyona is megszűnt. Asztmatikus megbetegedése miatt rendszeres gyógyszerelésre és a légzését kisegítő eszközökre szorul. Életvitelét szemlélteti, hogy lakótelepen házgári panellakásban él.

A másodfokú bíróság az elbíráláskor hatályos Btk. 50. §-ának (1) és (3) bekezdésében foglalt általános szabályok alkalmazásával szabta ki a pénzbüntetést a Btk. 50. §-ának (2) bekezdésében foglalt speciális rendelkezés helyett. Utóbbi szerint, akit haszonszerzés céljából elkövetett bűncselekmény miatt határozott ideig tartó szabadságvesztésre ítélnék, ha megfelelő jövedelme vagy vagyona van, pénzbüntetésre is kell ítélni. E speciális rendelkezés alkalmazásának feltétele is a megfelelő jövedelem vagy vagyon, mert

a szabadságvesztéssel egyidejűleg kiszabott pénzbüntetés nem lehet további burkolt mértékű szabadságvesztés alapja, ami a II. rendű terhelt esetében további egy év és 35 nap börtönbüntetés.

A másodfokú bíróság nem vizsgálta a II. rendű terhelt anyagi feltételeit a pénzbüntetés kiszabása előtt és e büntetés kiszabásának csak általános indokolását adta. Ítéletében egyidejűleg két terhelt vagyoni, jövedelmi, személyi viszonyait és „életvitelét” - konkrétumok nélkül - azonosnak vette.

Mindezekre figyelemmel a másodfokú bíróság a Btk. időbeli hatályára vonatkozó rendelkezés [Btk. 2. § (1) és (2) bek.] megsértésével, továbbá a Btk. 50. §-ának (1) és (2) bekezdésében a pénzbüntetés, valamint a korábbi Btk. 64. §-ában, a pénzmellékbüntetés kiszabására vonatkozó rendelkezések megsértésével szabta ki a pénzbüntetést.

Mindezek alapján a marasztaló jogerős döntés megváltoztatását és a pénzbüntetés mellőzését indítványozta.

b)

A Legfőbb Ügyészség szerint a II. rendű terhelt védőjének felülvizsgálati indítványa alaptalan.

A cselekmény elbírálásán a bűnösség kérdésében való döntésen kívül a cselekmény minősítését és az alkalmazandó joghátrány megállapítását értjük. Az enyhébb elbírálás kérdésében nem csupán az alkalmazandó büntetés neme és mértéke, hanem a büntetőjogi felelősségre vonatkozó összes rendelkezés egybevetésével lehet állást foglalni. Így nem csak a büntetési tételkeret változásának vagy azonosságának van kizárólagos jelentősége, hanem annak, hogy összességében melyik törvény rendelkezéseit kell enyhébbnek tekinteni. E körben értékelendők a feltételes kedvezményre vonatkozó szabályok is (4/2013. Bk. vélemény).

Szabadságvesztés kiszabása esetén elsődleges jelentősége a tételkeretnek van, azonban a középértékre utaló rendelkezés nem jelenti a tételkeret adta lehetőségek szűkítését (BH. 2001.354.).

A II. rendű terhelt esetében a másodfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy részben a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjának kedvezőbb szabályozása, részben a III. tényállási pontban szereplő bűncselekmény (a jogosulatlan pénzügyi tevékenység büntette) enyhébb büntetési tétellel fenyegetettsége (1-5 év helyett 3 év) folytán kedvezőbb az elbíráláskor hatályos büntetőtörvény alkalmazása.

A pénzmellékbüntetés 2010. május 1-jei megszüntetése óta a pénzbüntetés egyszerre tölti be a fő- és a korábbi mellékbüntetés funkcióját a szankciórendszerben. A pénzbüntetés lényege az

elítéltet sújtó anyagi hátrány. Alkalmazásának nem előfeltétele, hogy az elkövető megfelelő jövedelemmel, keresettel vagy vagyonnal rendelkezék.

Tény, hogy a 2010. május 1. napja előtt elkövetett bűncselekmények esetén az elbírálás idején hatályos büntetőtörvény alkalmazása hátrányosabb az elkövetőre nézve, mivel a pénzbüntetés kiszabható legnagyobb mértéke magasabb lehet, mint a korábbi pénzmellékbüntetés maximuma. Erre azonban csak a különös részi büntetési tétel változatlanlansága mellett lehetne helytállóan hivatkozni (BH 2012.139.). Jelen esetben viszont az elbíráláskor hatályos büntető törvénykönyv a jogosulatlan pénzügyi tevékenység büntetnének büntetési tételét lényegesen enyhébb mértékben határozza meg.

A másodfokú bíróság törvényesen járt el, amikor a II. rendű terhelt esetében az elbíráláskor hatályos büntetőtörvényt alkalmazta, amelynek alapján a pénzbüntetés kiszabására is törvényesen került sor.

Mindezek alapján a Legfőbb Ügyészség II. rendű terhelt tekintetében a jogerős döntés hatályában fenntartását indítványozta.

c)

Átiratában a Legfőbb Ügyészség jelezte, hogy a másodfokú bíróság téves alapon mellőzte a II. rendű terhelt bűnösségének megállapítását a számvitel rendje megsértésének büntetnében (másodfokú ítélet 46-47. oldal - tényállás V.2. pont), de ez a törvénysértő minősítés nincs kihatással a büntetés kiszabására, így felülvizsgálati okot nem képez. Mindezt a következőkkel indokolta.

A tőkebefektetési csalás büntette és a számvitel rendje megsértésének büntette valóban szükségszerű kapcsolatban áll egymással, az előbbi bűncselekmény csak az utóbbi bűncselekmény megvalósításával követhető el. A másodfokú bíróság azonban figyelmen kívül hagyta, hogy II. rendű terhelt a tőkebefektetési csalás büntettét (tényállás IV. pont) a B Általános Befektetési Szövetkezet fiókhálózat kiépítésével megbízott igazgatósági tagjaként - I. rendű terhelt utasításait maradéktalanul végrehajtó személyként - 1995. március 3. és 2003. október 9. napjai között, míg a számvitel rendje megsértésének büntettét a B Vagyonkezelő Szövetkezet elnökeként a 2001. év vonatkozásában követte el (elsőfokú ítélet 120. oldal 2. pont). Ez a bűncselekmény nem csak a valótlan adatokat tartalmazó beszámolóknak a cégbíróságon történő letétbe helyezésével, hanem a beszámoló-készítési kötelezettség elmulasztásával is megvalósult.

II. rendű terhelt e fenti elkövetési magatartásait különböző szövetkezetek - tehát más és más gazdálkodó szervezet - tekintetében, illetve képviseletében és különböző időpontban

fejtette ki, ezért eszközcselekményről nem beszélhetünk. Erre figyelemmel a másodfokú bíróság az anyagi jogszabályok megsértésével mellőzte a II. rendű terhelt bűnösségének kimondását az V. tényállási pontban részletezett számvitel rendjének megsértése büntetében. Tekintettel azonban arra, hogy a törvénysértő minősítés a büntetés kiszabására nincs kihatással, ezért felülvizsgálati okot adó körülmény sem állapítható meg e vonatkozásban.

Az ügyészi átiratra észrevétel nem érkezett.

3.

a)

A IV. rendű és az V. rendű terhelt közös védője a Be. 416. §-a (1) bekezdésének a) pontját megjelölve a bűnösség megállapítása miatt, felmentés és az eljárás megszüntetése érdekében nyújtott be felülvizsgálati indítványt.

A külön-külön indítványok - mindkét terhelt tekintetében azonos - indokai szerint:

- az I. rendű terhelt nem követett el csődbűncselekményt, mert
- a tényállás II.1. pontja szerint a B Vagyonkezelő Szövetkezet a Kft.-ben 2002. február 20-án 1 milliárd 100 millió forint és 2002. június 4-én 400 millió forint tőkeemelést hajtott végre (elsőfokú ítélet 95. oldal, másodfokú ítélet 48. oldal 3-4. bekezdés);
- a 2002-ben végrehajtott két tőkeemelés idején nem az alapbűncselekménnyel vádolt I. rendű terhelt volt a Szövetkezet elnöke és a B Vagyonkezelő Szövetkezet ellen felszámolási eljárás sem indult;
- a csődbűncselekmény alanya kizárólag a felszámolás alá került gazdálkodó szervezet vezetője lehet, tehát az I. rendű terhelt nem és felszámolási eljárás hiányában nem valósulhat meg csődbűncselekmény;
- a Fővárosi Ítéltábla által alkalmazott Btk. 404. §-ának (1) bekezdése azt rendeli büntetni, aki a gazdálkodó szervezet fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzete esetén követi el az a), b) vagy c) pontokban leírt cselekményeket;
- a (hatályos) Btk. 404. §-ának (1) bekezdése szerinti tényállás eredetileg a korábbi Btk. 289. §-ában (helyesen a 290. §-ában) csak 2007. július 1-jén lépett hatályba, így ezt a rendelkezést tilos lett volna alkalmazni a 2003. évben és azt megelőzően történt cselekmények elbírálására;
- az apportálás egyébként csupán az apportáló egyes vagyonelemeiben hoz változást, de önmagában nem jelent fedezetelvonást. Az apportálás ellentétele ugyanis az üzletrész, amely változatlanul a hitelezők rendelkezésére áll [a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV törvény - (a továbbiakban korábbi Ptk.) 203. § - EBH 2000.326.];
- csődbűncselekményben álló alapcselekmény hiányában pedig a IV. rendű és az V. rendű terheltek nem követhettek el ahhoz kapcsolódó bűnpártolást.

Az indítványozó utalt végül arra, hogy az I. rendű terhelt egyelőre nem kíván felülvizsgálati indítványt benyújtani, ugyanis alkotmányjogi panaszt terjesztett elő a bírósági eljárás egészével szemben.

b)

A Legfőbb Ügyészség szerint a IV. rendű és az V. rendű terhelt közös védőjének felülvizsgálati indítványai alaptalanok, mert

- az indítvány félreértelmezi az alapbűncselekményt;

- az I. rendű terhelt a csődbűncselekményt nem a B Vagyonkezelő Szövetkezet, hanem a B Általános Befektetési Szövetkezet és jogutódjai, a B Ingatlanfejlesztési Szövetkezet, valamint a B Stratégiai Fejlesztő Szövetkezet elnökeként követte el, a felszámolási eljárás pedig a B Stratégiai Fejlesztő Szövetkezet ellen indult;
- I. rendű terhelt az elkövetési magatartást több éven keresztül fejtette ki különböző magatartási formákban, így az ésszerű gazdálkodás követelményeivel ellentétes módon veszteséges üzlet továbbfolytatásával, színlelt ügyletek kötésével a szövetkezet vagyonát csökkentette, illetve az ésszerű gazdálkodás követelményeivel ellentétes módon a hitelezők kielégítését megghiúsította;
- az I. rendű terhelt által elkövetett csődbűncselekmény részselekménye volt, hogy a B Ingatlanfejlesztési Szövetkezet elnökeként 2000. december 22-én szindikátusi szerződést kötött a II. rendű terhelttel, a B Vagyonkezelő Szövetkezet elnökével az üzletrész-forgalmazásból befolyó többletvagyon nagyobb részének átmentésére megakadályozandó, hogy ahhoz a befektetők fizetéseképtelenség bekövetkezése esetén hozzáférjenek;
- a hozzámmentett vagyont a B Vagyonkezelő Szövetkezet tőkeemelések révén átpumpálta a B cégcsoporthoz tartozó gazdasági társaságokba, közöttük a Cs Kft.-be, melynek bankszámlájára 2001. december 20. és 2002. április 29. napjai között 1 milliárd 500 millió forintot utalt át (elsőfokú ítélet 95. oldal 1. pont);
- a IV. rendű és az V. rendű terhelt ebből az átmentett vagyonból vásárolt ingatlanokat, ugyanis az I. rendű terhelt így tudta rendelkezésre bocsátani a vételárat, a III. rendű terhelt pedig a Cs Kft. képviselőjeként így tudta kifizetni a haszonélvezeti és haszonbérleti díjakat a IV. rendű és az V. rendű terhelteknek, akik annak nagyobb részét visszautalták a B cégcsoport gazdasági társaságainak bankszámláira;
- a csődbűncselekmény alapját képező pénzáramlásban a B Vagyonkezelő Szövetkezet csak egy állomás volt, ezért az alapügyben törvényesen állapították meg az I. rendű terhelt bűnösségét csődbűncselekményben, míg ehhez kapcsolódóan a IV. rendű és az V. rendű terhelt bűnösségét bűnpártolás bűntettében;
- a másodfokú bíróság az I. rendű terhelt által elkövetett csődbűncselekményt törvényesen bírálta el az elbíráláskor hatályos büntető törvény alapján, mert
- bár az elkövetéskori törvény csak a fizetéseképtelenség esetén, míg az elbíráláskori törvény már a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet esetén is büntetni rendelte az elkövetési magatartásokat, az ügyész csak a fizetéseképtelenség bekövetkezéséről tette vád tárgyává az I. rendű terhelt magatartását. Ezzel egyezően a másodfokú bíróság megállapította, hogy a (B Általános Befektetési) szövetkezet negatív tőkével alakult, tőketartaléka és kimutatható jelentősebb jövedelmet folyamatosan termelő tevékenysége nem volt, azaz már a megalakulásától kezdve fizetéseképtelen volt (másodfokú

ítélet 33. oldal utolsó bekezdés);

- a fizetéseképtelenség tényét ugyan a felszámolás elrendelése tárgyában döntő bíróság állapítja meg, de a fizetéseképtelenség korábban is bekövetkezhet, amikor az adós megfelelő pénzeszközök hiányában átmenetileg vagy véglegesen nem tud vagy nem akar eleget tenni a hitelező irányába fennálló fizetési kötelezettségeinek;
- a jelen ügyben a 2000. december 22-én megkötött és 2000. december 27-én a B Vagyonkezelő Szövetkezett közgyűlése által jóváhagyott szindikátusi szerződéssel indult meg a vagyonkimentés, ezáltal a vagyoni fedezettel már nem bíró üzletrészek véglegesen értéktelenekké váltak.

c)

A IV. és V. rendű terhelt közös védője az ügyészi álláspontra reagálva - külön-külön, de mindkét terhelt tekintetében azonos tartalommal - fenntartotta, és megismételte az indítványaiban előadott indokokat.

A IV. és V. rendű terhelt közös védője továbbá:

- tévesnek találta az ügyészi átirat másodfokú ítéletre hivatkozó azon kitételét, hogy a „szövetkezet már a megalakulásától kezdve fizetéseképtelen volt”, amit cáfol, hogy a szövetkezet 1995. március 1-től 2003. október 9-ig mindenféle fizetési kötelezettségének késedelem nélkül eleget tett. Ellenkező eset nincs sem a vádiratban, sem az ítéletben. A könyvszakértők is csak egyéb „jelek” alapján „következtettek” nem a bekövetkezett, hanem a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet esetleges bekövetkezésére;
- a IV. és V. rendű terheltek által a Cs Kft.-vel kötött haszonbérleti szerződések alkalmatlanok voltak az I. rendű terhelt által állítólag elkövetett csődbűncselekmény(ek)ből származó előny biztosítására.

4.

a)

A VI. rendű terhelt védője a Be. 416. §-a (1) bekezdésének a) pontját megjelölve a bűnösség megállapítása, a Be. 416. §-a (1) bekezdésének c) pontját, illetőleg a Be. 373. § (1) bekezdés I. [elhagyott c)] pontját megjelölve törvényes vád hiánya és III. [elhagyott b)] pontját megjelölve a rendelkező résszel teljes mértékben ellenkező indokolás miatt, a jogerős ítélet megváltoztatása, a kiszabott büntetések mellőzése, és pénzbüntetés kiszabása érdekében nyújtott be felülvizsgálati indítványt.

Az indítvány indokai szerint:

- törvényes vád hiányában járt el a másodfokú bíróság, amikor a VI. rendű terhelttel szemben a vádon túlterjeszkedve, a vele szemben vád tárgyát nem képező I. pontbeli tényállást a VI. rendű terheltet három esetben nevesítve kiegészítette;
- formálisan nem mondta ki bűnösségét hűtlen kezelés büntettségében, ám a súlyosabb büntetés kiszabását döntően ezen cselekménnyel

indokolta állítva, hogy meghatározó szerepe volt a több mint 31 milliárd forint tőketartozás felhalmozásában;

- a kiegészítés nemcsak azt tartalmazza, hogy az egész konstrukció a VI. rendű terhelttől származott, hanem azt is, hogy - az I-II. rendű és - a VI. rendű terhelt a szövetkezet megalapításától folyamatosan tudatában volt annak, hogy a befektetők pénzét nem gazdasági tevékenységre, hanem látszatberuházásokra, valamint saját céljaikra fordították, miáltal a hűtlen kezelésen túl még sikkasztást is felró neki;

- a másodfokú bíróság a XI. rendű terhelt büntetésének indokolásában éppen a VI. rendű terhelthez hasonlítja szerepét - amelyet mindösszesen 8 millió forintban rögzített - szembeállítva a többi terhelttel - így VI. rendű terhelttel. Megállapította, hogy az „... több százmilliós, illetve milliárdos elkövetési értékhez képest elenyésző”. (Ez a megállapítás iratellenes, hiszen a VI. rendű terhelt tekintetében nincs ilyen érték.);

- az indokolási és a rendelkező rész teljes mértékben ellenkezik egymással, mert a másodfokú bíróság olyan tényekkel egészítette ki a történeti tényállást és indokolta meg a VI. rendű terhelt büntetésének súlyosítását, amelyek kapcsán bűnösségét nem állapította meg a rendelkező részben;

- az indokolási és a rendelkező rész ellentétét látja abban is, hogy a befektetők pénze saját célra fordításának megállapítása ellenére a VI. rendű terhelttel szemben nem alkalmazott a másodfokú bíróság vagyonelkobzást;

- a másodfokú bíróság egyébként megalapozatlansági ok nélkül, eljárási szabálysértéssel egészítette ki az elsőfokú bíróság által megállapított I. pontbeli tényállást, hozzátéve, hogy ez nem felülvizsgálati ok a tényállás érinthetetlensége miatt.

A bűnösség törvénysértő megállapítására nézve a felülvizsgálati indítvány nem tartalmaz konkrét indokot. Feltehetően erre is a tényállás I. pontja kapcsán hivatkozott.

b)

A Legfőbb Ügyészség a VI. rendű terhelt védőjének felülvizsgálati indítványát részben törvényben kizártnak, részben alaptalannak találta.

Álláspontja szerint törvényben kizárt az indítvány a történeti tényállásnak a másodfokú bíróság általi kiegészítését kifogásoló részében, mert a felülvizsgálati eljárásban a megállapított tényállás az irányadó, az nem támadható.

A további részeiben az indítvány alaptalan.

A másodfokú bíróság nem sértette meg a vádhoz kötöttség elvét, mert a vádelv nem követeli meg a vádbeli és az ítéletbeli tényállás teljes történeti azonosságát, az utóbbi az előbbitől több vonatkozásban eltérhet (BH 2005.242., 1/2007. Bk vélemény). Az

eltérő ténymegállapítások vonatkozhatnak az elkövető büntetlen elő- és utócselekményeire, és jelentőséggel bírhatnak a büntetéskiszabás körében.

A másodfokú bíróság ítéletének indokolása nem ellentétes a rendelkező résszel:

- abból a megállapításból, hogy a VI. rendű terheltnek meghatározó szerepe volt a 31 milliárd forint tőketartozás felhalmozásban, nem következik egyenesen és minden kétséget kizáró módon, hogy az egész összegre megállapítható a büntetőjogi felelőssége;
- annak a megállapítása, hogy a VI. rendű terhelt a társaival a befektetők pénzét saját céljaira fordította, nem alapozza meg vagyonelkobzás alkalmazását, mert a VI. rendű terhelt személyes gazdagodását alátámasztó konkrét összeg nem került meghatározásra.

c)

A VI. rendű terhelt védője az észrevételében az indítványát fenntartva azzal érvelt, hogy

- az ún. tettazonosság nem állt fenn. A másodfokú bíróság releváns új tények megállapításával a tényállás I. pontjára nézve mégis tényállást konstruált a VI. rendű terhelttel szemben (Bfv.III.536/2012/10., Bfv.I.1128/2012/7.), s ennek alapján szabta ki a büntetést;

- az indítványa nem lehet törvényben kizárt, mert a VI. rendű terhelt nem szerepelt a tényállás I. pontját képező vádban;

- a VI. rendű terhelt terhére megállapított bűncselekmények között, az összesen 125 millió forint vagyoni hátrányt el nem érő 2 rendbeli hűtlen kezelés büntettének (tényállás VII.1. és VII.2.) nem lehetett büntetlen elő- vagy utócselekménye, hogy a kiegészítés szerint a VI. rendű terheltnek meghatározó szerepe volt a 31 milliárd forint tőketartozás felhalmozásában, és ezen összeggel sajátjaként rendelkezett;

- az ítélet rendelkező része és indokolása teljes mértékben ellentétes, mert indokolás alatt érteni kell a történeti tényállást is.

4.

A jelen ügy a VI. rendű terhelt védőjének felülvizsgálati indítványára indult. A Kúria a II. rendű terhelt védőjének indítványára indult ügyet 2014. június 4-én a Bfv.II.541/2014/3. számú végzéssel, majd a IV. és V. rendű terhelt védőjének indítványára indult ügyet 2014. június 23-án a Bfv.II.664/2014/4. számú végzéssel a jelen ügghöz egyesítette.

A Kúria tanácsának elnöke a Bfv.II.538/2014/8. számú végzésével - a Be. 420. §-ának (1) bekezdése alapján - a felülvizsgálati indítványok elbírálását a Kúria öt hivatásos bíróból álló tanácsa elé utalta.

A Kúria - a Be. 424. §-ának (2) bekezdése alapján - nyilvános ülést tartott.

A nyilvános ülésen a védők a felülvizsgálati indítványukat fenntartották és megindokolták.

A legfőbb ügyész képviselője az indítványát valamennyi felülvizsgálati indítvány tekintetében változatlanul fenntartotta.

1.

a) II. rendű terhelt védője a felülvizsgálati indítványának indokolása körében egyértelművé tette, hogy nem indítványozza az elkövetéskor hatályos büntető rendelkezések alkalmazását. Írásbeli indítványában a BK 62. számú állásfoglalásra csak illusztrációként utalt.

Egyértelműen és határozottan azt sérelmezi, hogy II. rendű terhelttel szemben az elbíráláskor hatályos Btk. 50. §-ának (2) bekezdését nem alkalmazta a Fővárosi Ítéltábla. E terhelttel szemben kiszabott pénzbüntetés indokolása csak arról szól, hogy a II. rendű és a VI. rendű terhelt esetében a 2012. évi C. törvény (Btk.) 50. §-ának (1) és (3) bekezdése alapján pénzbüntetés kiszabását indokoltnak találta, melynek napi tétele a tárgyi súlyhoz, az egy napi tétel összege a vagyoni, jövedelmi viszonyukhoz és életvitelükhöz igazodik. Ez utóbbiakat így összevonni nem lehet. II. rendű terhelt tekintetében a Fővárosi Ítéltábla az egyéniesítés követelményét megsértette. II. rendű terhelt már az eljárás folyamán nyugdíjba vonult. Életvitelszerűen panelházban lakik, vagyonnal nem rendelkezik. A bűnügyi költségek fedezetére az eljárás során a használt személygépkocsiját is eladta. Őt nem lehet összehasonlítani egy más személlyel, aki pl. aktív kereső, vagy üzletember, vagy netán ügyvéd. Ezért volt alaptalan vele szemben a pénzbüntetés kiszabása, amit változatlanul mellékbüntetésnek tekint.

Súlyos figyelmetlenség volt a Fővárosi Ítéltábla részéről, hogy az 50. § (1) és (3) bekezdésére hivatkozott, és figyelmen kívül hagyta a (2) bekezdést, amely kifejezetten arra az esetre rendelkezik, amikor a terheltet szabadságvesztésre ítélik. Az egész törvényi konstrukcióból az látható, hogy a büntetőtörvény ugyan szigorú, de nem megtorló. Az elsőfokú bíróság által kiszabott, két évet el nem érő büntetéshez képest a másodfokú bíróság öt év végrehajtható szabadságvesztést és mellette még pénzbüntetést is kiszabott, amely meg nem fizetése esetén további 1 év és 35 nap szabadságelvonást eredményez. A felületes indokolás, a törvénysértő hivatkozások és az egyéniesítés elmaradása miatt törvénysértő a II. rendű terhelttel szemben kiszabott pénzbüntetés. A védő ezért a másodfokú

bíróság ítéletének a megváltoztatását, ennek keretében a pénzbüntetés kiszabásának a mellőzését indítványozta. Utalt egyúttal az elsőfokú bíróság által már értékelt és a jogerős döntést követő időszakra megállapítható, a pénzbüntetés kiszabása körében jelentős büntetéskiszabási tényezőkre.

b)

A II. rendű terhelt védőjének indítványa tekintetében a Legfőbb Ügyész képviselője kifejtette, hogy amennyiben a védelem azt nem kifogásolja, hogy a bíróság az elbíráláskori törvényt alkalmazta tévesen az elkövetéskor hatályos törvény helyett, akkor viszont felülvizsgálati eljárás keretében önmagában a büntetés kiszabása és annak a körülményei nem kifogásolhatók, a büntetéskiszabás önmagában nem képezheti felülvizsgálati eljárás tárgyát.

Az átiratában foglaltakra utalással a legfőbb ügyész képviselője a nyilvános ülésen előadott felszólalásában is kitért arra, hogy koncepcionálisan egyetértett a Fővárosi Ítéltáblával abban, hogyan alakul a tőkebefektetési csalás és a számvitel rendjének megsértése (az elkövetéskor számviteli fegyelem megsértése) anyagi halmazata. Megismételte azonban, hogy meghatározó jelentősége van a kérdés eldöntése szempontjából annak, hogy melyik bűncselekményt melyik cégcsoport vagy cég nevében követik el. E tekintetben egyértelmű elkülönülés volt kimutatható egyrészt a tényállás IV. pontjában részletezett és a B Általános Befektetési Szövetkezet keretei között elkövetett tőkebefektetési csalás és másrészt a tényállás V/2. pontjában részletezett, a B Vagyonkezelő Szövetkezet elnökeként elkövetett számviteli bűncselekmény között. Emellett az időbeli elkülönülés is lényeges, ezért a bűnösség megállapítását törvénysértően mellőzte az ítéltábla, ám mindez a felülvizsgálat kereti között nem értékelhető.

c)

II. rendű terhelt védője válaszában kihangsúlyozta, hogy anyagi jogszabálysértés történt. A pénzbüntetés törvénysértő kiszabására a Btk. 50. § (2) bekezdésének nem alkalmazása és olyan büntetések együttes kiszabása miatt került sor, amely a (2) bekezdés szerint nem lett volna lehetséges. Erre alapozta a felülvizsgálati indítványát.

2.

a)

IV. rendű és V. rendű terhelt védője az írásbeli indítványaiban és az észrevételeiben foglaltak fenntartása mellett egy ellentmondásra hívta fel a figyelmet.

A Legfőbb Ügyészség azt állítja, hogy már kezdettől fogva fizetésképtelen volt a szövetkezet. Ezt ő vitatja, ám ha ezt az álláspontot fogadjuk el, akkor logikailag felmerül a kérdés, hogy a

fizetéseképtelenség bekövetkezése után több évvel, 5-6 évvel az IV-V. rendű terheltek által végrehajtott cselekmények vajon miként minősülhetnek bűnpártolásnak. Ha az alaphűncselekmény már korábban megvalósult, akkor a terheltek évekkel később a vagyon kiváltásához nem járulhattak hozzá.

b)

A legfőbb ügyész képviselője ismét azt hangsúlyozta a IV. és az V. rendű terheltek vonatkozásában, hogy az I. rendű terhelt cselekményét törvényesen minősítette az első- és a másodfokú bíróság. Ennek megfelelően helyes jogi következtetéseket vontak le a IV. és az V. rendű terheltek bűnösségére is.

Nem az ügyészség tette azt a megállapítást, hogy a szövetkezet a működésének kezdetétől fizetéseképtelen volt. Ezt az eljárás során kirendelt igazságügyi könyvszakértők állapították meg a szakvéleményükben és erre utalt az ítélet 33. oldalán a másodfokú bíróság. A döntő kérdés az, hogy mi volt a vád tárgya. Ügyészi szempontból a szindikátusi szerződés megkötésének volt döntő jelentősége és az ettől kezdődő magatartásokat tette a vád tárgyává. Arra pusztán csak utalt a bíróság, hogy már a megalakulásnál is gondok voltak, de az ügyészség egy későbbi időpontra tette az elkövetési időpontot, nem a szövetkezet megalakulásának idejére.

3.

a)

A nyilvános ülésen VI. rendű terhelt védője ismét kihangsúlyozta, hogy bár a VI. rendű terhelt az I. vádpontban nem volt érintett mégis bűnösnek mondták ki. A másodfokú bíróság túlterjeszkedett a vádon. Azt róják fel a VI. rendű terheltnek, hogy a 31 milliárdos összeg elsikkasztásában vett részt. Védencc ebből nem részesedett. Egy kb. 20 millió forint értű ingatlanban lakik, ami 20 éves ügyvédi tevékenység után nem túlzó vagyon.

b)

A legfőbb ügyész képviselője a VI. rendű terhelt vonatkozásában megismételte, hogy a másodfokú bíróság egy globális kiegészítést tett. Még racionálisabban kiemelte, súlypontosztta az elkövetési magatartásokat, amelyek az igen hosszú sikeredett elsőfokú ítélet ténymegállapításaiban talán elveszendőnek tűntek. A bűncselekmény minősítése sem változott, így a törvényes vád hiányára hivatkozni nem lehet. A vagyonelkobzás mellőzése is tükrözi, hogy a bíróság álláspontja szerint a VI. rendű terhelt milyen összegben gyarapodott a 31 milliárd forintból.

4.

A nyilvános ülésen a legfőbb ügyész képviselője végül - a felülvizsgálati indítványoktól függetlenül - kifejtette a polgári

jogi igények érvényesítésével kapcsolatos álláspontját.

Aszerint a másodfokú bíróság eltérő álláspontot fejtett ki abban a kérdésben, hogy a befektetők sértettjei-e a csődbűncselekménynek. Az ügyészség álláspontja az volt, hogy a befektetők teljes köre sértettnek minősül. A törvényszék szerint a befektetőknek csak a felszámoló által nyilvántartásba vett tagjai tekinthetők sértettnek. A másodfokú bíróság szerint az egyes konkrét természetes vagy jogi személy hitelezők a csődbűncselekménynek nem passzív alanyai és így nem sértettjei. Ebből következően Be. 54. §-ában meghatározott, a magánfeleket megillető jogosultságok gyakorlására, ezáltal polgári jogi igény érvényesítésére nem jogosultak. Ez volt az indoka annak, hogy a polgári jogi igényeket elutasította a másodfokú bíróság.

Ezt az álláspontot a Legfőbb Ügyészség nem osztja maradéktalanul. Álláspontja szerint a sértett fogalomköre tágabb, mint a passzív alany fogalmi köre. Minden passzív alany a bűncselekménynek sértettje is, de nem minden sértett passzív alany. Tekintettel azonban arra, hogy a felülvizsgálati eljárás keretében ez nem vizsgálható, így a sértett kérdéskörével érdemben nem foglalkozhat a Kúria.

IV.

A felülvizsgálati indítványok nem alaposak.

1.

A felülvizsgálat olyan rendkívüli jogorvoslat, amely a jogerős ügydöntő határozatban megállapított, és nem támadható tényálláshoz [Be. 423. § (1) bekezdés] kötött. A felülvizsgálati eljárásban bizonyításnak nincs helye [Be. 419. § (1) bekezdés, 388. § (2) bekezdés 1. mondat]. Ekként a jogkövetkeztetések helyessége kizárólag az irányadó tényállás alapulvételével vizsgálható.

2.

a)

A Kúria az érdemi felülvizsgálat lefolytatását megelőző előzetes kérdésként vizsgálta, hogy a II. rendű terheltet érintően helye lett-e volna a harmadfokú eljárásnak. Az elsőfokú bíróság ugyanis a II. rendű terheltet bűnösnek mondta ki folytatólagosan elkövetett számvitel rendje megsértésének büntettségében [korábbi Btk. 289. § (1) bekezdés a) pont, (3) bekezdés b) pont - tényállás V.2.]. A másodfokú bíróság a II. rendű terhelt bűnösségének megállapítását mellőzte a folytatólagosan elkövetett számvitel rendjének megsértése

büntetőben [Btk. 403. § (1) bekezdés b) pont - tényállás V.2.]. Ennek alapján merült föl, hogy II. rendű terhelt tekintetében a bűnösség részbeni mellőzésével megnyílt-e a harmadfokú eljárás lehetősége. Ha ugyanis a terhelt és védője számára nem biztosították a másodfellebbezés lehetőségét, s ekként az ügydöntő határozat jogereje iránt kétség merül fel, akkor a felülvizsgálati eljárás megszüntetésének és az iratok másodfokú bírósághoz visszaküldésének van helye (BH 2014. 11.).

A Be. 386. §-ának (1) bekezdése szerint a másodfokú bíróság ítélete ellen fellebbezésnek van helye a harmadfokú bírósághoz, ha a másodfokú bíróság a büntetőjog szabályainak megsértésével

a) olyan vádlott bűnösségét állapította meg, illetőleg olyan vádlott kényszergyógykezelését rendelte el, akit az elsőfokú bíróság felmentett, vagy vele szemben az eljárást megszüntette,

b) olyan cselekmény miatt állapította meg a vádlott bűnösségét, amelyről az elsőfokú bíróság nem rendelkezett,

c) az első fokon elítélt vádlottat felmentette, vagy vele szemben a büntetőeljárást megszüntette.

A harmadfokú eljárásnak a jogrendbe iktatása azt a helyzetet volt hivatott kezelni, amikor az elsőfokú és a másodfokú bíróság a büntetőjogi felelősség, a bűnösség kérdésében egymástól eltérő álláspontra jutott. A másodfokú bíróságnak az elsőfokú bíróságtól eltérő álláspontja ugyanis azzal a következménnyel járt, hogy a két bíróságnak a vádlott bűnösségére nézve egymást nem fedő megítélése folytán megnehezült a „bűnösből nem bűnös” esetében a vád, a „nem bűnösből bűnös” esetében pedig a védelem helyzete, és ténylegesen egyfokúvá vált az elbírálás, minek folytán elesett a további rendes jogorvoslat lehetősége (BH 2013.298.).

A harmadfokú eljárás kizárólag akkor folyhat törvényesen, amennyiben a körülírt eljárásjogi feltétel, a bűnösség kérdésének eltérő megítélése megvalósult, mert a másodfellebbezés lehetőségét az nyitja meg, ha a másodfokú ítélet folytán a bűnösség köre megváltozik (BH 2014.44. I.).

Ebből a szempontból azonban közömbös, hogy az elbírálás egyébként megfelel-e az anyagi jogi büntető törvénynek, amit a rendkívüli jogorvoslatok közül a felülvizsgálat hivatott korrigálni [Be. 416. § (1) bekezdés a) pont - BH 2013.298.].

Nincs helye harmadfokú eljárásnak, ha az elsőfokú bíróság ítéletének felmentő rendelkezése minősítésbeli tévedésen alapul. Példaként említve: az alaki halmazat látszólagosságát megállapítva a cselekmény egységes minősítése helyett - részben - felment, a másodfokú bíróság pedig valóságos alaki halmazat megállapítását látva szükségesnek, a cselekmény törvényes minősítése helyett bűnösséget állapít meg abban a körben, amelyben az elsőfokú bíróság felmentő rendelkezést hozott [I. BKv számú büntető kollégiumi vélemény B.II.1.a) pont].

Ez természetesen vonatkozik a fordított helyzetre is, azaz nincs helye harmadfokú eljárásnak akkor sem, amikor az elsőfokú bíróság állapított meg valóságos alaki halmazatot, míg a másodfokú bíróság látszólagosnak tekintve az alaki halmazatot az egységes minősítés helyett hoz - részben és téves szóhasználattal - felmentő rendelkezést (Bfv.II.1241/2013/5.). Ide vonatkozóan nincs helye harmadfokú eljárásnak, amennyiben a folytatólagosság törvényi egységének rész-cselekménye kapcsán hoz - szükségtelenül - felmentő rendelkezést egymással ellentétesen az elsőfokú bíróság vagy a másodfokú bíróság (Bfv.II.1241/2013/5.).

Önmagában tehát a minősítésbeli tévedés nem vezet harmadfokú eljáráshoz. A jelen ügyben pedig minősítési tévedés történt azzal, hogy harmadfokú eljárásnak valóban nem volt helye.

A jelen ügyben a másodfokú bíróság megindokolta, hogy miért mellőzte a II. rendű terhelt bűnösségének a megállapítását (másodfokú ítélet 46. oldal 3. bekezdéstől 47. oldal 4. bekezdésével bezárólag).

Indokolásának lényege szerint a *tőkebefektetési* csalás „látszólagos, heterogén, anyagi halmazatban” van a számvitel rendjének megsértésével. A két bűncselekmény szükségszerű kapcsolatban áll egymással, hiszen a célcselekmény – a tőkebefektetési csalás büntette – csak úgy valósítható meg, ha a terhelt egy másik cselekménnyel – mint eszközcselekménnyel – megvalósítja a számvitel rendjének megsértése büntette tényállását is (másodfokú ítélet 46. oldal utolsó bekezdés).

A másodfokú bíróság álláspontját a Legfőbb Ügyészség elviekben helytállónak találta. Kifejtette ugyanakkor, hogy az elkövetések különböző szövetkezeteket és különböző időpontban érintettek, s ekként eszközcselekményről nem beszélhetünk. II. rendű terhelt a tőkebefektetési csalást a B Általános Befektetési Szövetkezet fiókhálózat kiépítésével megbízott igazgatósági tagjaként 1995. március 3. és 2003. október 9. napjai között, míg a számvitel rendjének megsértését a B Vagyonkezelő Szövetkezet elnökeként a 2001. év vonatkozásában követte el.

b)

A Kúria nem értett egyet sem a másodfokú bíróság, sem – a lényegét tekintve – a Legfőbb Ügyészség jogi érvelésével. A Legfőbb Ügyészség álláspontjából csak azzal ért egyet, hogy az elkövetések különböző gazdálkodó szervezeteket (szövetkezeteket) és döntően különböző időpontban érintenek, így a cél-eszköz kapcsolat technikailag és fogalmilag sem merülhet fel.

A hatályos Btk. 411. §-ának a) pontja szerinti tőkebefektetési csalást az követi el, aki a gazdálkodó szervezet vagyoni helyzetéről vagy vezető állású személyéről e tevékenységével összefüggésben, illetve a gazdálkodó szervezetre vonatkozóan pénzügyi eszközről valótlan adat közlésével vagy híresztelésével, illetve adat elhallgatásával másokat tőkebefektetésre vagy a befektetés emelésére, illetve tőkebefektetés eladására vagy a befektetés csökkentésére rábír.

A tőkebefektetési csalás védett jogi tárgya a tényleges vagy lehetséges befektetők érdekeinek védelme, összhangban a bennfentes kereskedelemről és a piaci manipulációról (piaci visszaélés) szóló 2003. január 28-i 2003/6/EK parlamenti és tanácsi irányelvvel,

amely tilalmazza a piac meg nem engedett módon történő befolyásolását, a piaci visszaélést, a manipulatív piaci gyakorlat alkalmazását.

A hatályos Btk. 403. §-a (1) bekezdésének b) pontja szerinti számvitel rendjének megsértését követi el, aki a számvitelről szóló törvényben vagy a felhatalmazásán alapuló jogszabályokban előírt bizonylati rendet megsérti vagy könyvvezetési, beszámoló készítési kötelezettségét megszegi, és ezzel az adott üzleti évet érintően vagyoni helyzete áttekintését, illetve ellenőrzését megghiúsítja.

A számvitel rendje megsértésének védett jogi tárgya a számviteli előírások megtartásához fűződő társadalmi érdek, melynek célja az, hogy az adott gazdálkodó vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetéről megbízható és valós képet adjon a vele kapcsolatba kerülő ún. érdekhordozóknak (pl. tulajdonosok, hitelezők, piaci partnerek, munkavállalók stb.).

A tőkebefektetési csalásnak és a számvitel rendje megsértésének a védendő jogi tárgya tehát alapvetően eltérő. Ezen túl a hatályos Btk. 411. §-ának a) pontja szerinti tőkebefektetési csalásnak azok az elkövetési magatartásai, amelyek már az elkövetéskor is büntetendőek voltak (a korábbi Btk. 1994. május 15. napjától hatályos 299/B. §-a szerint: aki a gazdálkodó szervezet vagyoni helyzetéről valótlan adat közlésével vagy híresztelésével, illetve adat elhallgatásával másokat tőkebefektetésre vagy a befektetés emelésére rábír, büntetést követ el, és három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő) - a valótlan adat közlése vagy híresztelése, avagy valós adat elhallgatása - a legkülönbözőbb módon megvalósulhatnak. Korántsem csak a számviteli jogszabályokból fakadó kötelezettségek megszegése útján és nem is feltétlenül írásban, hanem bármely más formában is véghezvihetők, így akár szóban, sajtónyilatkozatban is megvalósulhatnak. Az alapul fekvő ügyben sem a valótlan adatokkal közzétett mérleg volt a megtévesztés egyetlen és főként nem kizárólagos eszköze. A bíróságok nem is tettek olyan megállapítást, hogy kivétel nélkül valamennyi befektető megtekintette a mérleget és annak alapján döntött a befektetésről. A befektetői döntések alapja döntően valamennyi esetben a kedvező hozamkilátás volt, amelyhez egyes időszakokban kapcsolódott a kedvező adózási környezet. A szövetkezet vezetői és munkatársai a sajtóban hirdették a kedvező hozamkilátásokat és az üzletkötők folyamatosan adták a felvilágosítást a kedvező hozamokról. Ez volt a tőkebefektetési csalás meghatározó elkövetési magatartása. Az elsőfokú bíróság tényként rögzítette már a kezdeti időszakra is (lásd ítélet 78. oldal 3. bekezdés utolsó mondat), hogy „bár a szövetkezet hirdetményeiben következetesen hozamnak hívták a tőkén felül a befektetőknek járó összeget, az előre meghatározott volt és nem függött a szövetkezet eredményétől, így kamatnak tekinthető”.

Utóbb a teljes elkövetési időszak tekintetében, összefoglalta az

elsőfokú bíróság a tőkebefektetési csalás elkövetési magatartását az ítélet 113-114. oldalán. Ennek lényegét a 114. oldal 2. bekezdésében akként határozta meg, hogy: „bár a befektetők többsége alapvetően a hirdetésekben megismert várhatóan kedvező hozamra (nyereségkilátásra) tekintettel helyezte el a pénzét a szövetkezetnél, az új adásvételi szerződések megkötésénél, de a már meglévők hosszabbításánál is egyes befektetőket a mérlegadatok befolyásoltak”.

Mindebből az következik, hogy a befektetők téves adatokkal történő megtévesztésében a másodfokú bíróság által kizárólagosan számításba vett éves beszámolók rendelkezésre bocsátásának (másodfokú ítélet 46. oldal utolsó bekezdés) csupán járulékos - quasi biztosítéki - szerepe volt azokban az esetekben, amikor a megfontolt befektető meg kívánt győződni leendő szerződő partnerének a megbízhatóságáról, gazdasági stabilitásáról is.

Arra csupán a teljesség kedvéért - a konkrétan vizsgált bűncselekmények halmazatának általános vizsgálata körében - utal a Kúria, hogy a másodfokon eljáró Fővárosi Ítéltábla a tőkebefektetési csalás elbíráláskor hatályos normaszövege alapján állapította meg, hogy az szükségszerűen cél-eszköz viszonyban áll a számvitel rendjének megsértésével, ezért látszólagos heterogén anyagi halmazatban állnak.

Azt egyáltalán nem is vizsgálta a Fővárosi Ítéltábla, hogy a tőkebefektetési csalás büntettének vannak egyéb fordulatai is (pl. gazdálkodó szervezet vezető állású személyéről e tevékenységével összefüggésben valótlan adat közlésével, stb.), amelyek esetében fel sem merülhet a számvitel rendjének megsértése eszközcselekményként. Márpedig következetes a büntetőjog dogmatikája abban, hogy szükségszerű eszközcselekmény csak olyan bűncselekmény lehet, amely nélkül egy másik Btk. szerinti bűncselekmény egyáltalán nem követhető el. Ha pedig a szükségszerű kapcsolat a célcselekménynek csupán egyes fordulata(i), vagy megvalósulási módja(i) tekintetében állapítható meg, de más fordulatok (elkövetési módok) tekintetében nem, akkor a kapcsolat szükségszerűsége nem állapítható meg.

Mindehhez képest nem állítható, hogy a hatályos Btk. 411. §-a szerinti tőkebefektetési csalás és a hatályos Btk. 403. §-a (1) bekezdésének a) és/vagy b) pontja szerinti számvitel rendjének megsértése egymással olyan szükségszerű kapcsolatban állna, hogy az előbbi bűncselekmény csak az utóbbi bűncselekmény megvalósításával követhető el, és ezáltal az előbbi bűncselekmény az utóbbi bűncselekmény büntetlen eszközcselekménye volna.

A gazdálkodás rendjét sértő tőkebefektetési csalás és a vagyon elleni bűncselekmények közé tartozó csalás alapvetően annyiban tér

el egymástól, hogy a tőkebefektetési csalásnál nem törvényi tényállási elem a kár okozása, szemben a csalással. A tőkebefektetési csalás voltaképpen immateriális csalás, és így a más bűncselekményekkel fennálló halmazatának megítélése során figyelembe vehető a csalásnak a más bűncselekményekkel fennálló halmazati viszonyára vonatkozó ítélkezési gyakorlat.

A kifejtetteknek megfelelően a tőkebefektetési csalás valóságos anyagi halmazatban állhat pl. a hamis magánokirat felhasználásának vétségével (hatályos Btk. 345. §) éppúgy, mint a hatályos Btk. 403. §-a (1) bekezdésének a) és/vagy b) pontja szerinti számvitel rendjének megsértésével, függetlenül attól, hogy önmagában a számvitel rendjének megsértése a tőkebefektetési csalás quasi eszközcselekménye lehet.

c)

A Kúria nem értett egyet a másodfokú bíróságnak azzal az érvelésével sem, hogy a 2/2002 BJE számú büntető jogegységi döntésben adott iránymutatásra figyelemmel a halmazatot az önvádra kötelezés tilalma is kizárta (másodfokú ítélet 47. oldal 2.-4. bek.).

Előre bocsátja, hogy a hivatkozott jogegységi döntésben foglalt elvi iránymutatás - a jogi környezet változása ellenére - továbbra is irányadó. Ezt tükrözi az azóta alakuló ítélkezési gyakorlat is, amelyből a Fővárosi Ítéltábla helyesen utalt a BH 2011.57. szám alatt közzétett döntésre (ítélet 47. oldal 3. bek.).

A Fővárosi Ítéltábla érvelése azért alapvetően téves, mert mind a 2/2002. BJE, mind pedig a hivatkozott BH döntés egy korábban már elkövetett bűncselekmény után utólag végrehajtott cselekményre vonatkozott. A hivatkozott döntések szerint a büntetlen utócselekmény az önvádra kötelezés tilalmára visszavezethetően nem büntethető, miután az önvádra kötelezés tilalma kizárja a cselekmény felróhatóságát. Felróhatóság hiányában nincs bűnösség, bűnösség hiányában pedig nincs bűncselekmény [Nulla poena sine culpa - Btk. 4. § (1) bekezdés].

Egy már ténylegesen megvalósult befejezett bűncselekmény esetén pusztán ezért mert az elkövető azután még további bűncselekményt is végrehajt, az említett iránymutatásban foglalt érvelés alkalmazhatósága fel sem merül.

A Kúria végül megjegyzi, hogy a tőkebefektetési csalás rendbelisége ugyan általában az érintett gazdálkodó szervezetek számához igazodik, de a B cégcsoport holdingkénti működtetésére figyelemmel nem kifogásolható az egy rendbeli bűncselekmény megállapítása.

3.

A II. rendű terhelt védőjének felülvizsgálati indítványa

A Be. 416. § (1) bekezdése b) pontjának 2. fordulata alapján felülvizsgálatnak van helye, ha - a minősítésen túl - a büntetőjog más szabályának megsértése miatt törvénysértő büntetést szabtak ki.

A Kúria a II. rendű terhelt védőjének indítványa kapcsán maradéktalanul egyetért a másodfokú bíróság és a Legfőbb Ügyészség egybeeső álláspontjával abban, hogy a másodfokú elbíráláskor hatályos új büntetőtörvény az enyhébb elbírálás lehetőségét biztosította, ezért az általuk kifejtett érvek megismétlését - e körben - szükségtelennek tartja.

Kizárólag arra figyelemmel, hogy a védő érvelése szerint a kiszabott 400 napi tétel pénzbüntetés - a megfelelő anyagi fedezet hiányában - valójában további 1 év és 35 nap szabadságvesztéssel ekvivalens, a Kúria a következőkre mutat rá.

Az elkövetéskor (II. rendű vádlott tekintetében: 2004. május 31-én - lásd elsőfokú ítélet 396. oldal utolsó bekezdés, másodfokú ítélet 52. oldal 4. bekezdés) hatályos Btk. 47. §-ának (3) bekezdése szerint csak a három évet meg nem haladó szabadságvesztés kiszabása esetén volt lehetőség arra, hogy a bíróság döntése alapján az elítélt a büntetése fele részének a letöltése után feltételes szabadságra kerülhessen. Aszerint a törvény szerint a II. rendű terhelt legkorábban a büntetése 3/4 részének kitöltése után szabadulhatott volna (korábbi Btk. 47. § (2) bekezdésének 2. fordulata alapján), ami a jogerősen kiszabott 5 év (azaz 60 hónap) börtönre figyelemmel minimálisan 45 hónap ténylegesen letöltendő szabadságvesztést jelentett volna.

Ezzel szemben a másodfokú bíróság az elbíráláskor kedvezőbb törvény - a Btk. 38. §-ának (3) bekezdése - alapján úgy rendelkezett, hogy a II. rendű terhelt az öt év börtönbüntetés fele része, tehát 30 hónap letöltése után szabadulhat. A különbség tehát 15 hónap, amelynél a 13 hónap és 5 nap kevesebb.

A Kúria hangsúlyozza, hogy sem dogmatikai szempontokból, sem praktikusán nem eshet egy elbírálás alá a végrehajtandó szabadságvesztés, illetve a meg nem fizetett pénzbüntetés átváltoztatásának eredményeként megállapított szabadságvesztés, és a fenti összehasonlítás kizárólag a védő érvelésének cáfolatára szolgált. Egyúttal további érv lehet amellet, hogy a II. rendű terhelt tekintetében az elbíráláskor hatályos büntető jogszabály a kedvezőbb.

b)

A nyilvános ülésen a II. rendű terhelt védője már nem sérelmezte az elbíráláskor hatályos büntetőtörvény alkalmazását. A Btk. 50. §-

ának (1) és (3) bekezdésére hivatkozással azt hangsúlyozta, hogy mérlegelést nem tűrő büntető anyagi jogszabály megsértésével került sor a pénzbüntetés kiszabására. A hivatkozott rendelkezésekhez képest ugyanis az 50. § (2) bekezdése speciális szabályt tartalmaz. Ha valakit haszonszerzés céljából elkövetett bűncselekmény miatt határozott ideig tartó szabadságvesztésre ítélnék, őt csak akkor kötelező emellett pénzbüntetésre is ítélni, ha megfelelő jövedelme vagy vagyona van. Ennek hiányában pedig szabadságvesztés a pénzbüntetés egyidejű kiszabására nincs törvényes lehetőség.

c)

Határozott ideig tartó szabadságvesztés mellett a pénzbüntetés kiszabhatóságával kapcsolatban a Kúria álláspontja a következő:

A (hatályos) Btk. 33. §-a határozza meg a büntetéseket (büntetési nemeket) és együttes alkalmazásuk lehetőségeit.

A Btk. 33. §-ának (1) bekezdése sorolja fel a büntetési nemeket, közöttük a szabadságvesztést (a) pont alatt) és a pénzbüntetést (d) pont alatt).

A 33. § (2) bekezdése szerint a közügyektől eltiltás az egyetlen mellékbüntetés.

A 33. § (3) bekezdésében foglalt rendelkezésre is figyelemmel az (1) bekezdésben foglalt büntetések - az (5) és (6) bekezdésben foglalt kivételekkel - önállóan és egymás mellett is kiszabhatók.

A Btk. 50. §-ának (1) bekezdésében meghatározott pénzbüntetés kiszabása során az egy napi tétel összegének meghatározásakor figyelemmel kell ugyan lenni az elkövető vagyoni, jövedelmi, személyi viszonyaira és életvitelére, ám törvényi megszorítás hiányában közömbös ezek „megfelelősége”. Ezzel szemben a külön vizsgálandó (2) bekezdés alkalmazása során a haszonszerzés céljából elkövetett bűncselekmény miatt kiszabott - akár végrehajtandó, akár végrehajtásában felfüggesztett - határozott ideig tartó szabadságvesztés mellett az elkövetőt kötelezően pénzbüntetésre is kell ítélni, de kizárólag akkor, ha megfelelő jövedelme vagy vagyona van.

Nem kétséges tehát, hogy a pénzbüntetés önálló kiszabása esetén közömbös az elkövető haszonszerzési célja és jövedelmének vagy vagyonának megfelelősége egyaránt.

A jelen ügyben a másodfokú bíróság nem állította, hogy a II. rendű terhelt haszonszerzés céljából követett el bűncselekményt, bár ez nem is kétséges. A bíróság a speciális prevenció elérésére hivatkozott és nem hívta fel a Btk. 50. §-ának (2) bekezdését. Annak (1) és (3) bekezdését jelölte meg. Emellett több terheltet érintően többes számban fogalmazva az (1) bekezdést idézte: „az egy napi tétel összege a vagyoni, jövedelmi, személyi viszonyaikhoz és

életvitelükhöz igazodik" (másodfokú ítélet 61. oldal 3. bekezdés).

A megfejtendő kérdés ezért a következő: a pénzbüntetés nem haszonszerzés céljából elkövetett bűncselekmény miatt kiszabott szabadságvesztés, avagy más büntetés melletti alkalmazása esetén vajon közömbös-e az elkövető jövedelmének vagy vagyonának megfeleltetése.

A Kúria határozott véleménye, hogy közömbös.

A 2009. évi LXXX. törvény 7. §-a a korábbi Btk.-t 2010. május 1-i hatállyal akként módosította, hogy lehetővé tette a büntetések egymás melletti kiszabását [korábbi Btk. 38. § (4) bekezdés], ami vonatkozott a szabadságvesztés és a pénzbüntetés kombinálhatóságára is, mert azt direkt paranccsal nem zárta ki [korábbi Btk. 38. § (5)-(6) bekezdés]. A törvényjavaslat 7. §-ához fűzött miniszteri indokolás 2. pontja leszögezte, hogy „emellett megszünteti a pénzmellékbüntetést tekintettel arra, hogy a pénzbüntetés a törvény értelmében önállóan és más büntetés mellett is kiszabható”.

A jelölt módosító törvény 14. §-a ezen túl - ugyancsak 2010. május 1-i hatállyal - a korábbi Btk. 51. §-ának (2) bekezdésébe iktatta, hogy „akit határozott tartamú szabadságvesztésre ítélnék, és megfelelő keresete (jövedelme) vagy vagyona van, ha a bűncselekményt haszonszerzés céljából követte el, pénzbüntetésre is kell ítélni”.

A törvényjavaslat 14. §-ához fűzött miniszteri indokolás 3. pontja kifejtette, hogy az addig „hatályos jogi szabályozás szerint azonban a bíróságnak a határozott tartamú szabadságvesztés büntetés mellett, a pénzmellékbüntetést kötelezően alkalmaznia kell, ha az elkövető a bűncselekményt haszonszerzés céljából követi el, és megfelelő keresete (jövedelme) vagy vagyona van. Ezt a kötelező törvényi előírást - a pénzmellékbüntetés megszüntetésére tekintettel - a törvény is átveszi, a pénzbüntetés jogintézményébe beépítve, a pénzbüntetés kötelező kiszabásának feltételeként megtartva azt is, hogy az elkövetőt határozott tartamú szabadságvesztésre ítéljék”.

A korábbi Btk. 2010. május 1. napjától hatályos szabályozását, ha nem is szó szerinti egyezéssel, a hatályos Btk. átvette.

A Kúria kihangsúlyozza, hogy a (hatályos) Btk. 50. §-ának (2) bekezdése csak annyiban speciális szabály, hogy a haszonszerzés céljából elkövetett bűncselekmény miatt - akár végrehajtható, akár végrehajtatásában felfüggesztve - kiszabott szabadságvesztés mellett az elkövető jövedelmének és/vagy vagyonának megfeleltetése esetén kötelező a pénzbüntetés kiszabása is. Ebből viszont nem következik olyan, a hatályos Btk. 33. §-ának (1) bekezdését lerontó

specialitás, hogy az elkövető jövedelmének vagy vagyonának nem megfelelősége esetén nem lehetne pénzbüntetést is kiszabni.

Mindezek folytán a másodfokú bíróság törvényesen szabta ki a szabadságvesztés mellett a pénzbüntetést is, és helytálló a Legfőbb Ügyészségnek az átiratában kifejtett álláspontja, egyszersmind téves a II. rendű terhelt védőjének speciális szabályt állító és a megfelelőség hiányára is hivatkozó érvelése.

A Kúria a kiszabott pénzbüntetést önmagában is törvényesnek találta, az mindenekben megfelelt a hatályos Btk. 50. §-ának (1) és (3) bekezdésében írt feltételeknek. A törvényes keretek között kiszabott büntetés pedig felülvizsgálati eljárásban nem sérelmezhető azon az alapon, hogy az a Btk. 80. §-ában meghatározott büntetés-kiszabási elvek megsértése folytán túl súlyos, vagy túl enyhe.

4.

A IV. és V. rendű terhelt védőjének felülvizsgálati indítványa

a)

A Be. 416. § (1) bekezdése a) pontjának 3. fordulata alapján felülvizsgálatnak van helye, ha a terhelt bűnösségének megállapítására a büntető anyagi jog szabályainak megsértése miatt került sor.

Az alapügyben az I. rendű terhelt bűnössége kimondásra került a tényállás II. pontjában részletezett csődbűncselekmény büntetében.

A csődbűncselekményre irányadó tényállás II. pontjának lényege szerint:

- az ügyészség a vagyon csökkentését, a hitelezők előli elvonását és a hitelezői igények kielégítésének megghiúsítását 2000. december 27. napjától kezdődő időszakra tette vád tárgyává (másodfokú ítélet 33. oldal utolsó bekezdéssel kiegészítés);

- 2000. december 22-én a B Ingatlanfejlesztési Szövetkezet képviseletében az I. rendű terhelt szindikátusi szerződést kötött a B Vagyonkezelő Szövetkezetet képviselő II. rendű terhelttel, miszerint az előbbi az utóbbinak 50 milliárd 500 millió forint értékű üzletrészt ad át, majd azt az utóbbi visszajuttatja, az előbbi visszavásárolja;

- a szindikátusi szerződés révén az I. rendű terhelt a B Vagyonkezelő Szövetkezet neve alatt 2001. január 1. napját követően ésszerűtlen gazdasági tevékenységként folytatta tovább az üzletrészek forgalmazását, valamint a cégcsoport veszteséges működtetését. A B Ingatlanfejlesztési Szövetkezethez az üzletrészek forgalmazásából befolyt vagyont a B Vagyonkezelő Szövetkezet közreműködésével, tőkeemelések, valamint üzletrészekre vonatkozó

adásvételi szerződések révén a cégcsoportba vitte át, megakadályozva ezzel azt, hogy a befektetők a B Vagyonkezelő Szövetkezet ellenőrzése alá vont vagyonhoz hozzáférjenek.

Az irányadó tényállás II.1. pontja szerint:

- a B Vagyonkezelő Szövetkezet a B Ingatlanfejlesztési Szövetkezet számára rendelkezésre állt szabad pénzeszközökből, a vagyont a hitelezők elől elvonva, tőkeemelések révén 1 milliárd 805 millió forintot vitt be a cégcsoport működésébe;
- ezen belül a B Vagyonkezelő Szövetkezet a Cs Kft.-ben 2002. február 20-án 1 milliárd 100 millió forint, míg 2002. június 4-én további 400 millió forint, összesen 1 milliárd 500 millió forint tőkeemelést hajtott végre, melyek összegét 2001. december 20. és 2002. január 31., valamint 2002. március 4. és 2002. április 29. napjai között utalták át a Cs Kft. számlájára.

A bűnpártolásra irányadó tényállás VI.1. pontja szerint:

- az I. rendű terhelt 1999-től a cégcsoport pénzeszközeit idegenforgalmi fejlesztési tervekkel leplezve magáncélú ingatlanvásárlásokra használta fel saját maga, felesége a IV. rendű és fia az V. rendű terhelt javára;
- a IV. rendű és az V. rendű terhelt a mezőgazdasági ingatlanokra vevőként történő időleges fellelépésre, valamint a művelési ágból történő kivonással a tulajdonjog átadásának előkészítésére vállaltak kötelezettséget;
- a IV. rendű és az V. rendű terhelt a mezőgazdasági ingatlanokat vagyoni haszonszerzés céljából a B cégcsoport bűncselekményből származó pénzeszközei felhasználásával magáncélra vásárolták meg, értékesítésük nem állt szándékukban;
- a 2001. december 20. napját követően ingatlanvásárlásokra felhasznált vagyon forrása a B Vagyonkezelő Szövetkezet által az I. rendű terhelt és a II. rendű terhelt közreműködésével végrehajtott 1 milliárd 500 millió forint összegű tőkeemelés volt.

Az irányadó tényállás VI.1.c. pontja szerint:

- a IV. rendű terhelt 2002. március 13. és 2003. március 25. napjai között 87 ingatlant vásárolt 97.730.222 forint bűncselekményből származó vagyon ellenértékén;
- az ingatlanokra haszonbérleti és elővásárlási szerződéseket kötött a Cs Kft.-vel, e Kft. részéről a haszonbérleti szerződéseket az I. rendű terhelt, az elővásárlási szerződéseket a III. rendű terhelt írta alá;
- a Cs Kft. és a F M Kft. számláiról 9.368.696 forintot utaltak a IV. rendű terhelt számlájára, aki ebből 260.288 forinttal a sajátjaként rendelkezett, a további pénzt utalta tovább a B Ingatlanfejlesztési Szövetkezet számlájára.

Az irányadó tényállás VI.1.d. pontja szerint:

- az V. rendű terhelt 2002. február 21. és 2003. február 21. napjai között 8 ingatlant szerzett meg. Ebből 2 ingatlant az I. rendű terhelt vásárolt, majd azokat az V. rendű terheltnek ajándékozta, a további 6 ingatlant az V. rendű terhelt a B cégcsoport pénzeszközeiből vásárolta 5.214.327 forint bűncselekményből származó vagyon ellenértékén;

- az ingatlanokra haszonbérleti és elővásárlási szerződéseket kötött a Cs Kft.-vel. E Kft. részéről a haszonbérleti szerződéseket az I. rendű terhelt, az elővásárlási szerződéseket a III. rendű terhelt írta alá;
- a Cs Kft. számlájáról 31.977.576 forintot utaltak az V. rendű terhelt számlájára, aki a pénzt tovább utalta a Kárpátia Hitelszövetkezet számlájára.

Az elsőfokú bíróság a tényállásban (elsőfokú ítélet 127. oldal 2. bekezdés) és az indokolásban (elsőfokú ítélet 360. oldal 1. bekezdés) megállapította, hogy a 2000. december 27. utáni ingatlanfelvásárlások forrása a tényállás II.1. pontjában a Cs Kft. részére a B Vagyonkezelő Szövetkezet által az I. rendű terhelt és a II. rendű terhelt közreműködésével végrehajtott 1 milliárd 500 millió forint összegű tőkeemelés révén 2001. december 20-tól átutalt pénzeszközök voltak, vagyis az alapcselekmény a I. rendű terhelt által elkövetett csődbűncselekmény. Ezt indokolásában a másodfokú bíróság is megerősítette (másodfokú ítélet 47. oldal 5. bekezdés, 48. oldal 3-5. bekezdés).

Az I. rendű terhelt a csődbűncselekményt a 2000. december 22-én általa a B Ingatlanfejlesztési Szövetkezet részéről a B Vagyonkezelő Szövetkezettel kötött szindikátusi szerződés megvalósításával követte el. Ennek keretében hajtott végre a B Vagyonkezelő Szövetkezet a Cs Kft.-ben 2002. február 20. és 2002. június 4. napjai között 1 milliárd 500 millió forint tőkeemelést, mely összeget 2001. december 20. és 2002. április 29. napjai között utalták át a Cs Kft. számlájára.

A IV. rendű és az V. rendű terhelt bűnpártolásban álló cselekményének alapcselekménye tehát az I. rendű terhelt által 2001. december 20. és 2002. április 29. napjai között elkövetett csődbűncselekmény, illetőleg annak részecselekménye.

b)

A korábbi Btk. elkövetés idején hatályos 290. §-ának (1) bekezdése szerint a csődbüntettet követi el, aki a gazdasági tevékenysége körében bekövetkezett fizetéseképtelensége esetén

a) a tartozása fedezetéül szolgáló vagyont elrejt, eltitkolja, megrongálja, megsemmisíti, használhatatlanná teszi,

b) színlelt ügyletet köt, vagy kétes követelést ismer el,

c) az ésszerű gazdálkodás követelményeivel ellentétes módon veszteséges üzletbe kezd, azt tovább folytatja,

d) az ésszerű gazdálkodás követelményeivel ellentétesen vagyonát más módon ténylegesen vagy színleg csökkenti,

és ezzel a hitelezői kielégítését részben vagy egészben megghiúsítja.

Súlyosabban minősül a bűncselekmény, ha az (1) bekezdésben meghatározott cselekmény a gazdasági életben súlyos következményekkel jár [(2) bekezdés].

Az (1)-(2) bekezdésben (is) meghatározott cselekmény akkor

büntethető, ha a csődeljárást vagy a felszámolási eljárást megindították, illetve a felszámolási eljárás a kötelező kérés elmulasztása miatt maradt el [(6) bekezdés].

A korábbi Btk. 291/A. §-a szerint a 290. §-ában meghatározott bűncselekményt tettesként az követi el, aki a gazdálkodó szervezet (adós) vagyonával vagy annak egy részével rendelkezni jogosult, akkor is, ha a fizetéseképtelenség, a vagyon csökkenése a gazdálkodó szervezet (adós) vonatkozásában áll fenn, és a tettes a gazdálkodó szervezet (adós) hitelezőjének kielégítését hiúsítja meg [(1) bekezdés].

Az (1) bekezdést akkor is alkalmazni kell, ha a vagyonnal történő rendelkezés alapjául szolgáló jogügylet érvénytelen [(2) bekezdés].

Az elsőfokú elbírálás idejére (2012. március 12.) már - egyébként 2007. július 1-től hatályosan - megváltozott a szabályozás, az alábbiak szerint.

A korábbi Btk. elsőfokú elbírálás idején hatályos 290. §-a szerint a csődbűncselekmény büntettét követi el,
- aki a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló törvény hatálya alá tartozó gazdálkodó szervezet fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzete esetén a) a tartozása fedezetéül szolgáló vagyon elrejtésével, eltitkolásával, megrongálásával, megsemmisítésével, használhatatlanná tételével, b) színlelt ügylet kötésével vagy kétes követelés elismerésével, c) az ésszerű gazdálkodás követelményeivel ellentétes módon veszteséges üzletbe kezdéssel, illetve annak továbbfolytatásával, vagy d) az ésszerű gazdálkodás követelményeivel ellentétes más módon vagyonát ténylegesen vagy színleg csökkenti, és ezzel hitelezőjének vagy hitelezőinek kielégítését részben vagy egészben meghiúsítja [(1) bekezdés],
- súlyosabban minősül, ha az (1) bekezdésében (is) meghatározott cselekmény a gazdasági életben súlyos következményekkel jár [(4) bekezdés],
- az (1) és a (4) bekezdésben (is) meghatározott cselekmény akkor büntethető, ha a csődeljárást megindították, vagy a felszámolást elrendelték, illetve a felszámolási eljárás megindítása törvény kötelező rendelkezése ellenére nem történt meg [(6) bekezdés].

A korábbi Btk. - ugyancsak 2007. július 1-től hatályos - 291. §-a szerint a 290. § (1)-(5) bekezdésében meghatározott bűncselekményt tettesként az követheti el, aki a gazdálkodó szervezet (adós) vagyonával vagy annak egy részével rendelkezni jogosult [(1) bekezdés] és az (1) bekezdést kell alkalmazni akkor is, ha a vagyonnal történő rendelkezés alapjául szolgáló jogügylet érvénytelen [(2) bekezdés].

Az elsőfokú bíróság az elkövetéskor hatályos büntető törvényt alkalmazta valamennyi vádlott tekintetében (elsőfokú ítélet 396.

oldal 3. bekezdés), így az I. rendű terhelt csődbűncselekménye kapcsán (elsőfokú ítélet 291. oldal 3. bekezdés) is.

A másodfokú elbírálás idejére (2013. november 20.) ugyancsak - egyébként 2013. július 1-től hatályosan - megváltozott a szabályozás, az alábbiak szerint.

A (hatályos) Btk. másodfokú elbírálás idején hatályos 404. §-a szerint:

(1) Aki a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló törvény hatálya alá tartozó gazdálkodó szervezet fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzete esetén

a) a vagyon vagy annak egy része elrejtésével, eltitkolásával, megrongálásával, megsemmisítésével, használhatatlanná tételével,

b) színlelt ügylet kötésével vagy kétes követelés elismerésével, vagy

c) az ésszerű gazdálkodás követelményeivel ellentétes más módon a gazdálkodó szervezet vagyonát ténylegesen vagy színleg csökkenti, és ezzel a hitelező vagy a hitelezők kielégítését részben vagy egészben megghiúsítja a csődbűncselekmény büntetettét követi el.

(2) Az (1) bekezdés szerint büntetendő, aki a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló törvény hatálya alá tartozó gazdálkodó szervezet

a) fizetéseképtelenné válását vagy annak látszatát az (1) bekezdésben meghatározott magatartások valamelyikével idézi elő, és ezzel vagy

b) fizetéseképtelensége esetén az (1) bekezdésben meghatározott magatartások valamelyikével a hitelező vagy a hitelezők kielégítését részben vagy egészben megghiúsítja.

(3) Súlyosabban büntetendő, ha

a) a csődbűncselekményt stratégiailag kiemelt jelentőségű gazdálkodó szervezetre nézve követik el, vagy

b) a tényleges vagy színlelt vagyoncsökkenés mértéke különösen jelentős.

(4) Aki a felszámolás elrendelését követően valamely hitelezőjét a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló törvényben meghatározott kielégítési sorrend megsértésével előnyben részesíti, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(5) Az (1)-(3) bekezdésében meghatározott bűncselekmény akkor büntethető, ha

a) a csődeljárást megindították,

b) a felszámolást, kényszertörklési, illetve kényszer-végelszámolási eljárást elrendelték, vagy

c) a felszámolási eljárás megindítása törvény kötelező rendelkezése ellenére nem történt meg [(5) bekezdés].

(6) A csődbűncselekményt tettesként az követheti el, aki az adós gazdálkodó szervezet vagyonával vagy annak egy részével rendelkezni jogosult, vagy arra lehetősége van, akkor is, ha a vagyonnal történő rendelkezés alapjául szolgáló jogügylet érvénytelen.

Ennek megfelelően a hatályos Btk. 404. §-a a csődbűncselekmény 4 alapesetét szabályozza:

1. fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben elkövetett [(1) bekezdés],
2. fizetéseképtelenséget előidéző [(2) bekezdés a) pontja],
3. fizetéseképtelen helyzetben elkövetett [(2) bekezdés b) pont] és
4. - kizárólag a felszámolás elrendelése után elkövethetően - a hitelező jogtalan előnyben részesítésével elkövetett [(4) bekezdés] csődbűncselekmény.

c)

A Kúria mindenekelőtt azt hangsúlyozza, hogy korábban a csődbüntett, majd utóbb a csődbűncselekmény törvényi tényállása ún. kerettényállás. A büntetőjogi kerettényállás által alkalmazott fogalmakat tartalommal megtöltő igazgatási norma a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX törvény (a továbbiakban: Cstv. - BH 1996.187.).

A Cstv. meghatározza a fizetéseképtelenség fogalmát. Ez a fogalom a büntetőjogi kerettényállásban szereplő fizetéseképtelenség meghatározása során is irányadó.

A Cstv. 27. §-ának (2) bekezdése szerint a bíróság az adós fizetéseképtelenségét akkor állapítja meg, ha

- a) az adós szerződésen alapuló nem vitatott vagy elismert tartozását a teljesítési idő lejártát követő 20 napon belül sem egyenlítette ki vagy nem vitatta, és az ezt követő hitelezői írásbeli fizetési felszólításra sem teljesítette, vagy
- b) az adós a jogerős bírósági határozatban, fizetési meghagyásban megállapított teljesítési határidőn belül tartozását nem egyenlítette ki, vagy
- c) az adóssal szemben lefolytatott végrehajtás eredménytelen volt, vagy
- d) az adós a fizetési kötelezettségét csődeljárásban vagy felszámolási eljárásban kötött egyezség ellenére nem teljesítette, vagy
- e) a korábbi csődeljárást megszüntette [18. § (3) bekezdés, 18. § (10) bekezdés vagy 21/B. §], vagy
- f) az adós, illetve a végelszámoló által indított eljárásban az adós tartozásai meghaladják a vagyonát, illetőleg az adós a tartozását (tartozásait) az esedékességkor nem tudta vagy előreláthatóan nem tudja kielégíteni, és a végelszámoló által indított eljárásban az adós gazdálkodó szervezet tagjai (tulajdonosai) felhívás ellenére sem nyilatkoznak arról, hogy kötelezettséget vállalnak a tartozások esedékességkor történő kifizetéséhez szükséges források biztosítására.

Arra helyesen hivatkoztak az eljáró bíróságok, hogy a fizetéseképtelenséget, mint ténykérdést a büntetőjogi felelősség önálló elbírálásának elve (a Be. 10. §-a) alapján, a büntetőügyben eljáró bíróságok, mint ténykérdést önállóan vizsgálják és állapítják meg.

Teljességgel figyelmen kívül hagyták azonban, hogy a fizetéseképtelenség olyan ténykérdés és jogkérdés, amely kizárólag a Cstv. fogalomrendszerében határozható meg.

A másodfokú bíróság helyesen idézte a HVG-ORAC Kommentár kapcsolódó magyarázatát, amely kifogástalan érveléssel és a következetes ítélkezési gyakorlatnak megfelelően rögzíti, hogy a fizetéseképtelenség tényét a felszámolás elrendelése tárgyában döntő bíróság a csődtörvényben meghatározottak figyelembevételével állapítja meg. A fizetéseképtelenség azonban korábban is bekövetkezhet. A tényleges fizetéseképtelenség és a felszámolás elrendelése tárgyában döntő bíróság által megállapított időpont közötti elkövetési magatartásokat büntetőjogilag értékelni kell. Ebben az esetben a büntetőbíróságnak önállóan kell döntenie abban a kérdésben, hogy az elkövetési magatartások tanúsításakor az adós ténylegesen fizetéseképtelen volt-e.

A büntetődogmatika alapvető szabályát szegte meg mind az elsőfokú, mind a másodfokú bíróság, amikor nem a Cstv. által használt fogalom alapján határozta meg a B Stratégiai Fejlesztő Szövetkezet fizetéseképtelenségét, hanem közgazdasági fogalom-meghatározások alapján. Ennek lett a következménye, hogy az elsőfokú bíróság 2003. október 9. napján határozta meg a fizetéseképtelenséget. A B Stratégiai Fejlesztő Szövetkezet ezen a napon szüntette be a kifizetéseit és ilyen kifizetést nem is teljesített többé. I. rendű terheltnek erre sem szándéka, sem lehetősége nem volt többé. Az elsőfokú bíróságnak ez a megállapítása ellentétben áll a Cstv. 27. § (2) bekezdésének valamennyi rendelkezésével, így pl. az a) pontjában foglalt azzal a rendelkezéssel, amely szerint a bíróság az adós fizetéseképtelenségét akkor állapítja meg, ha az adós szerződésen alapuló nem vitatott vagy elismert tartozását a teljesítési idő lejártát követő 20 napon belül sem egyenlítette ki vagy nem vitatta, és az ezt követő hitelezői írásbeli fizetési felszólításra sem teljesítette.

Az pedig egyenesen csődjogi képtelenség, hogy a másodfokon eljáró Fővárosi Ítéltábla a tényállás II. pontjának jogi értékelése körében az ítélet 40. oldalának (1) bekezdésében a megalakulás időpontjához kötötte a fizetéseképtelenség bekövetkezését. Kifejtette, hogy a szakértők véleménye és a rendelkezésre álló könyvszakértői adatok, valamint a módosított tényállás alapján megállapítható, hogy a szövetkezet 116.797.813 forint összegű negatív tőkével alakult meg. Tőketartaléka nem volt. A cégcsoportnál nem volt kimutatható jelentősebb jövedelmet folyamatosan termelő tevékenység, vagy realizált befektetési eredmény. A szövetkezet nem tudott akkora nyereséget kitermelni, amely a befektetői követelések jelentősebb részének a fedezetét képezhette volna. A cégcsoport eszközeinek értéke nem fedte le a kötelezettségek értékét. Likviditási mutatója 3-7 % között volt. A befektetői szerződésekben ígért tőkét és annak hozamait csak a folyamatosan bevont újabb befektetői tőkéből tudták kielégíteni. Ha a befektetők nem vásároltak volna újabb üzletrészeket, hanem azok kifizetését kérik, az eszközök könyv szerinti értéken nem nyújtottak volna fedezetet a kötelezettségekre, így a szövetkezet már a megalakulástól kezdve fizetéseképtelen volt.

Az elsőfokú bíróság azt is tényként rögzítette (ítélet 102. oldal 3. bek.), hogy a Fővárosi Bíróság a hitelezői kérelemre 2004. január 12-én indult felszámolási eljárásban a 2004. február 23-án kelt és 2004. április 6-án jogerős 7.Fpk.01-2004-00025465. számú végzésével a B Stratégiai Fejlesztő Szövetkezet fizetéseképtelenségét megállapította és elrendelte a szövetkezet felszámolását.

Ez - a Kúria számára - azt is jelenti, hogy a tényállás ténylegesen tartalmazza a szövetkezet bekövetkezett fizetéseképtelenségének az időpontját és - egyúttal - a csődbűncselekmény/csődbüntett büntethetőségének az előfeltétele is megvalósult.

Amint azt a tényállás II. pontja is rögzíti, az ügyészség a 2000. december 22. napját követő fedezetelvonó magatartásokat tette vád tárgyává a csődbűncselekmény körében. Azt sem az ügyészi vád, sem pedig az első- és a másodfokú bíróság ítélete nem tartalmazza, hogy ekkor a B Stratégiai Fejlesztő Szövetkezet Cstv. szerinti fizetéseképtelensége már bekövetkezett volna.

A bíróságok azt tényként állapították meg, hogy I. rendű és II. rendű terheltek a tényállás II/1. és II/5. pontjában foglaltak szerint az ésszerű gazdálkodás követelményeivel ellentétes üzleti magatartásokkal [Btk. 404. § (1) bekezdés c) pontja], illetve a tényállás II/4. pontjában foglaltak szerint színlelt ügylet kötésével [Btk. 404. § (1) bekezdés b) pontja];

I. rendű terhelte a tényállás II/2. és II/3/a. pontjában foglaltak szerint az ésszerű gazdálkodás követelményeivel ellentétes magatartásokkal [Btk. 404. § (1) bekezdés c) pontja] az adós gazdálkodó szervezet vagyont csökkentették és ezzel a hitelezők kielégítésének részbeni meghiúsítását idézték elő. A vagyonsökkenés mértéke meghaladta az 500 millió forintot (lásd másodfokú ítélet 53. oldal 5. bek.).

d)

Ezt a bűncselekményt tévesen minősítette a másodfokon eljáró Fővárosi Ítéltábla a Btk. 404. § (1) bekezdésének b) és c) pontjára figyelemmel a (2) bekezdés b) pontjában meghatározott és a (3) bekezdés b) pontja szerint minősülő csődbűncselekmény büntettének, amely - a fentebb hivatkozottak szerint - csak a gazdálkodó szervezet már bekövetkezett fizetéseképtelensége után követhető el.

Miután az I. rendű terhelte a tényállásszerű elkövetési magatartásokkal vontta el a hitelezői igények fedezetéül szolgáló vagyont és ezzel hiúsította meg a hitelezői igények kielégítését, ez a bűncselekmény valójában a csődbűncselekmény (2) bekezdésének a) pontjában meghatározott - fizetéseképtelenséget előidéző - fordulatának a megállapítására alkalmas.

A Kúria megállapította továbbá, hogy I. rendű terhelt nem csupán színlelt ügylekötéssel és az ésszerű gazdálkodás követelményeivel ellentétes gazdasági tevékenységgel, hanem egyúttal a hitelezői igények kielégítésére szolgáló vagyon elrejtésével [Btk. 404. § (1) bekezdés a) pont] is megvalósította a csődbűncselekmény elkövetési magatartását. Amikor a 2000. december 22-én kötött szindikátusi szerződés végrehajtása keretében a B Vagyongkezelő Szövetkezet neve alatt folytatta az üzletrészek forgalmazását és a B Ingatlanfejlesztési Szövetkezethez az üzletrészek forgalmazásából befolyt vagyont átvitte a cégcsoportba, ezzel a befektetők elől elrejtette a hitelezői igényeik kielégítésére szolgáló vagyont és egyúttal megakadályozta, hogy a B Vagyongkezelő Szövetkezet ellenőrzése alá vont vagyonhoz hozzáférjenek.

A helyes minősítése ennek megfelelően, a Btk. 404. § (1) bekezdésének a), b) és c) pontjára figyelemmel a (2) bekezdésének a) pontjában meghatározott és a (3) bekezdésének b) pontja szerint minősülő csődbűncselekmény büntette.

A kifejtettetekre figyelemmel I. rendű terhelt elkövette a csődbűncselekményt, ezért a Kúria alaptalannak találta azt a védői indítványt, amely szerint nem valósult meg az az alapbűncselekmény, amelyhez a IV. rendű és az V. rendű terhelt bűnpártoló cselekményei kapcsolódhattak volna.

Ebből az alapbűncselekményből származott a tényállás VI/1/c) és d). pontjában foglalt ingatlan-vásárlások fedezete.

Egyebekben a tényállás tartalmazza, hogy IV. rendű és V. rendű terhelt az ingatlanokat vagyoni haszonszerzés céljából, bűncselekményből származó vagyon felhasználásával vásárolta meg (elsőfokú ítélet 127. oldal 4. bek).

Rögzítette még az elsőfokú bíróság, hogy az I., IV. és V. rendű terheltek egyike sem rendelkezett az ingatlanok megvásárlásához szükséges jövedelemmel. Utalt arra is, hogy a terhelteknek nem lehettek kétségeik a vételárként visszautalt pénzüsszegekkel kapcsolatban sem, hiszen ők maguk soha nem vettek fel ezeknek az ingatlanoknak a megvásárlására semmilyen előleget.

e)

A Kúria azt állapította meg, hogy a másodfokon eljáró Fővárosi Ítéltábla a Btk. 2. § (2) bekezdésének téves alkalmazásával bírálta el IV. rendű és V. rendű terhelt cselekményét az elbírálásakor hatályos büntetőtörvény szerint.

A Btk. 399. §-ának (2) bekezdése szerint a pénzmosás büntettét követi el és egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő, aki a más által elkövetett büntetendő cselekményből származó dolgot

a) magának vagy harmadik személynek megszerzi,

b) megőrzi, kezeli, használja vagy felhasználja, azon vagy az ellenértékén más anyagi javakat szerez, ha a dolog eredetét az elkövetés időpontjában ismerte.

Az irányadó tényállás alapján nem kétséges, hogy a IV. és az V. rendű terheltek a más által elkövetett bűncselekményből származó pénzen vásároltak saját nevükre ingatlantulajdont és ezzel megszerzéssel a Btk. 399. § (2) bekezdésének a) pontja szerinti pénzmosás büntettét követték el. A bűncselekmény a IV. rendű terhelt esetében – miután különösen nagy (50 millió forintot meghaladó) értékre követte el – a 399. § (4) bekezdésének b) pontja szerint minősül.

Ez a bűncselekmény speciális a (tárgyi) bűnpártoláshoz képest, másrészt pedig annál súlyosabb, ezért (specialitás hiányában is) elnyeli (konszumálja) azt.

Utal még a Kúria arra, hogy az elbíráláskor hatályos törvény szerinti minősítés mellett a IV. és V. rendű terhelttel szemben kiszabott büntetés abszolút törvénysértő, mert a IV. rendű terhelt esetében a két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel fenyegetett befejezett bűncselekmény miatt egy évnél rövidebb szabadságvesztés [Btk. 82. § (2) bek. c) pontja], V. rendű terhelttel szemben az egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel fenyegetett befejezett bűncselekmény miatt szabadságvesztésnél enyhébb pénzbüntetés [Btk. 82. § (2) bek. d) pontja] kiszabására nem lett volna törvényes lehetőség.

Nem kétséges, hogy az elbíráláskor hatályos büntető jogszabály tehát nem kedvezőbb, ezért az időbeli hatály általános szabályának megfelelően a IV. és az V. rendű terhelt cselekményét az elkövetéskor hatályos törvény szerint kell elbírálni [Btk. 2. § (1) bek.]. (Akkor cselekményük pénzmosásként még nem volt értékelhető.)

Aszerint a terheltek cselekménye a Btk. 244. § (1) bekezdésének c) pontjában meghatározott, a (2) bekezdés szerint minősülő és három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő (haszonszerzés végett elkövetett) bűnpártolás büntetvének minősül, amint azt az elsőfokú bíróság helyesen megállapította.

E minősítés mellett a másodfokú bíróság által a IV. rendű és az V. rendű terhelttel szemben kiszabott büntetések pedig nem törvénysértőek. A büntetés vagy az intézkedés ugyanis akkor törvénysértő, ha a kiszabásának, illetve alkalmazásának a feltételeit meghatározó törvényi rendelkezésekkel ellentétes. A végrehajtásában próbaidőre felfüggesztett börtön, valamint a pénzbüntetés kiszabására a törvényes keretek között került sor.

f)

A Kúria szerint tévedett a másodfokon eljáró Fővárosi Ítéltábla, amikor az elsőfokú bíróság által V. rendű terhelttel szemben alkalmazott intézkedést akként súlyosította, hogy őt pénzbüntetésre ítélte.

Ez a rendelkezés nem egyértelmű. Az intézkedést ugyanis kizárólag hosszabb tartamú próbaidő megállapításával vagy mellette pártfogó felügyelet elrendelésével lehet „súlyosítani”, büntetés kiszabásával nem.

A másodfokú bíróság ítéletének indokolása is csak annyit tartalmaz (másodfokú ítélet 62. oldal 5. bek.), hogy vele szemben az elsőfokú bíróság által alkalmazott intézkedés súlytalan, a büntetési célok eléréséhez - 2012. évi C. törvény 33. § (4) bekezdésének alkalmazásával - pénzbüntetés kiszabása szükséges, de elégséges is.

A másodfokú bíróság ítélete alapján az nem kétséges, hogy az elsőfokú bíróság által alkalmazott próbára bocsátást nem mellőzte. Ebből pedig okszerűen csak arra vonható következtetés, hogy a pénzbüntetést próbára bocsátás mellett szabta ki. Márpedig ez törvénytört, miután a próbára bocsátás büntetés helyett alkalmazható intézkedés [Btk. 66. § (2) bek., korábbi Btk. 70. § (2) bek.], amelyből fakadóan a próbára bocsátás intézkedés alkalmazására és mellette egyidejűleg büntetés kiszabására nincs törvényes lehetőség.

g)

Miután a csődbűncselekmény megvalósulását a Kúria érdemben vizsgálta, nem volt törvényes akadálya annak, hogy megállapítsa volt-e sértettje e bűncselekménynek, s ha igen, a sértettet miként lehet meghatározni (másodfokú ítélet 40-41. oldal).

A szövetkezet elsődleges célja az idegen kölcsöntőke megszerzése volt. A nagyra törő tervek mögött azonban nem állt megfelelő tervezés és kockázatfelmérés. Ennek következtében a B Szövetkezet hiába működött látszólag sikeresen, a bukás elkerülhetetlen volt. Az idő előre haladtával és a további befektetők pénzének megszerzésével a következményeket csak súlyosbította. Arányait tekintve emberek ezreit érintette és súlyos társadalmi következményekkel járt.

Alapvető jelentősége van annak, hogy 8 év alatt 161 milliárd forint sorsáról rendelkeztek. A szövetkezet 2003 év végére közel 13.000 emberrel szemben több, mint 31 milliárd forint tőketartozást halmozott fel.

Figyelemre méltó megállapítás a Fővárosi ítéltábla ítéletében (66. oldal 2. bek.) a befektetők sértetti pozíciójának vizsgálata körében, hogy a vádhatóság a vádemelés során azt a megoldást is választhatta volna, hogy egyes, konkrét befektetők sérelmére elkövetett bűncselekmények (például sikkasztás, csalás) miatt is vádat emel, azonban erre nem került sor. Márpedig a bíróságot a Be. 2. §-ának (3) bekezdése szerinti vádelv alapján a vád két irányban is köti. Csak a megvádolt személy büntetőjogi felelősségéről és csak a vádban megjelölt cselekményekről dönthet. Az ügyész azonban egyrésztől hűtlen kezelés büntette miatt emelt vádat, amelynek sértettje a gazdálkodó szervezet (a szövetkezet) volt, másrésztől - a következő időszakban - pedig csődbűncselekmény miatt.

A törvénytörő szerint a befektetőknek csak a felszámoló által nyilvántartásba vett tagjai tekinthetők hitelezőnek és így sértettnek.

A másodfokú bíróság szerint az egyes konkrét természetes vagy jogi

személy hitelezők a csődbűncselekménynek nem passzív alanyai és így nem sértettjei. Ebből következik, hogy a Be. 54. §-ában meghatározott, a magánfeleket megillető jogosultságok gyakorlására, ezáltal polgári jogi igény érvényesítésére nem jogosultak. Ez volt indoka annak, hogy a polgári jogi igényeket elutasította a másodfokú bíróság.

A Legfőbb Ügyészség helyes érvekkel mutatott rá, hogy a sértett fogalomköre tágabb, mint a passzív alany fogalmi köre. Minden passzív alany a bűncselekménynek sértettje is, de nem minden sértett passzív alany.

A Kúria ezzel egyezően állapította meg, hogy - szemben az elsőfokú és a másodfokú bíróság érvelésével - a csődbűncselekménynek nincs passzív alanya, sértettje pedig a befektetők teljes köre, a hitelezők közössége.

A Kúria is észlelte a nyilvános ülésen, hogy a megtévesztett és megcsalt hitelezők továbbra is keresik a lehetőséget, hogyan juthatnak elcsalt pénzükhöz. Hiába terjesztettek elő a büntetőperben polgári jogi igényt, azt a bíróság jogerősen elutasította.

A Kúria ezért mutat rá, hogy a bíróság csak a vád tárgyává tett bűncselekménnyel okozott kár megtérítése tárgyában dönthet [Be. 54. § (2) bek.].

A csődbűncselekmény sértettje a hitelezők összessége. A hitelezők vagyoni jogi érdekeit a felszámolás elrendelését követően kizárólag a felszámolási eljárás szabályrendjében és a felszámoló útján lehet érvényesíteni. A felszámolási eljáráson kívül a fizetéseképtelenné vált gazdálkodó szervezettel szemben vagyoni igény érvényesítésének nincs helye. Ezért végül is nem tévedett a Fővárosi Ítéltábla, amikor az egyes befektetők polgári jogi igényét elutasította.

5.

A VI. rendű terhelt védőjének felülvizsgálati indítványa

a) A törvényes vád állított hiánya

A Be. 416. §-a (1) bekezdésének c) pontja, illetőleg a Be. 373. §-a (1) bekezdésének I.c) pontja alapján felülvizsgálatnak van helye, ha a bíróság törvényes vád hiányában járt el.

A Kúria azt állapította meg, hogy a tényállás I. pontja kapcsán az alapügyben a bíróságok nem (törvényes) vád hiányában jártak el. Mindaz ugyanis, amit az ügyész a vádban (a vádiratban és annak módosításaiban) - ellenkező tartalmú, a vádolást a leírás dacára mellőző direkt nyilatkozat hiányában - a VI. rendű terhelt szerepéről leírt a vád tárgyát képezi.

Az ügyész a tényállás I. pontjában rögzített cselekmény elkövetését a korábbi Btk. 319. §-ának (1) bekezdése és (3) bekezdésének d) pontja szerinti minősítéssel látszólagosan egyedül az I. rendű terheltnek róttá föl, midőn egyedül őt jelölte meg vádlottként (Fővárosi Főügyészség KÜO.23624/2003/603-I. számú vádirat, lásd elsőfokú ítélet 45. oldalának 1. bekezdése), s ezen a vád két módosítása sem változtatott.

A Fővárosi Főügyészség KÜO.23624/2003/603-I. számú vádirata két helyütt utalt a VI. rendű terhelt szerepére:

- megjelölte, hogy mások (pl. a II. rendű terhelt) mellett alapító tagja volt a *B Általános Befektetési Szövetkezetnek* (vádirat 12. oldal I. pont alatti bekezdés, elsőfokú ítélet 70. oldal utolsó és 71. oldal 1. bekezdés), és
- megjelölte, hogy a 2/1995. (III.22.) közgyűlési határozatot mások (pl. a II. rendű terhelt) mellett az ő egyetértésével fogadták el (vádirat 14. oldal 2. bekezdés, elsőfokú ítélet 72. oldal 3. bekezdés).

A tárgyaló ügyész a tényállás I. pontbeli cselekményre vonatkozó vád egyes tényeit először az első elsőfokú eljárásban módosította (elsőfokú ítélet 46. oldal 9-10. bekezdés), majd a hatályon kívül helyezést követő megismételt elsőfokú eljárásban másodjára is módosította (elsőfokú ítélet 53. oldal utolsó előtti bekezdéstől az 56. oldal 2. bekezdésével bezárólag). Ekkor ezen belül a VI. rendű terhelt cselekvőségét érintően a következőket emelte be (elsőfokú ítélet 53. oldal utolsótól 54. oldal 3. bekezdésével bezárólag):

- a *B Általános Befektetési Szövetkezet* alapításának az ötlete az I. rendű terhelttől származott, aki abba az adószakértői szakképzettséggel rendelkező VI. rendű terheltet szakértőként vonta be (átvéve, elsőfokú ítélet 72. oldal 1. bekezdés);
- a *B Általános Befektetési Szövetkezet* által a megalapítását követően alkalmazott szerződések mintáit, a szövetkezeti Alapszabályt és a tagi vagyoni viszonyokra vonatkozó szabályzatot az I. rendű terhelttel folytatott egyeztetések alapján VI. rendű terhelt dolgozta ki, aki ezáltal az 1995. évben a tőkebevonás biztosítását szolgáló és adóelőnyök érvényesítésére alapuló konstrukciók kidolgozásához és azok alkalmazásához segítséget nyújtott (átvéve, elsőfokú ítélet 73. oldal 2. bekezdés);
- előzetesen VI. rendű terhelt dolgozta ki az I. rendű terhelt előterjesztését, aminek alapján döntött a szövetkezeti igazgatóság a 2/1995. (III.17.) és a szövetkezeti közgyűlés a 2/1995. (III.20.) számú határozatával a tagsági viszony létrejöttével kapcsolatos szabályokról (átvéve, elsőfokú ítélet 73. oldal utolsó bekezdéstől 74. oldal 1. bekezdéssel bezárólag).

A másodfokú bíróság a tényállás I. pontját az alábbiakkal egészítette ki:

- abban az esetben, ha az üzletrész vásárló lejáratkor annak kifizetését kérte, ezt az I-II. rendű terheltek vagyonnövekedésnek könyvelték le a VI. rendű terhelt által kidolgozott konstrukció alapján, noha az üzletrész, mint bevétel valójában negatív érték volt (másodfokú ítélet 27. oldal 5. bekezdés);
- az I-II. rendű és VI. rendű terheltek a szövetkezet

megalapításától folyamatosan tudatában voltak annak, hogy gazdasági tevékenység nélkül az ígért hozamok nem teljesíthetők, ennek ellenére az üzletrészek eladását hatványozottan fokozták, a befektetők pénzét nem gazdasági tevékenységre, hanem látszat beruházásokra, valamint saját céljaikra fordították, az 1996-tól 2003-ig tartó nyomozás miatt a személyes haszonszerzésüket folyamatosan leplezték, így komolyabb, a milliárdokhoz mérhető, kimutatható személyes vagyonnal egyikük sem rendelkezik (másodfokú ítélet 30. oldal 3. bekezdés).

A vádbeli tények az I. rendű terhelten túl vádoló jellegűek a VI. rendű terhelttel szemben is. A másodfokú bíróság kiegészítései nem megteremtették, hanem hangsúlyosabbá tették a VI. rendű terheltnak az I. rendű terhelt cselekményéhez járuló elkövetést segítő szerepét. Azaz a VI. rendű terhelt terhére - szemben az indítvány felvetésével - a (másodfokú) bíróság nem konstruált bűnsegédi magatartást.

A tényállás I. pontjában foglalt vádat az alapügyben két fordulóban eljáró bíróságok „egyszemélyesként”, azaz egyedül az I. rendű terhelttel szemben emeltként értelmezték, mégpedig tévesen.

Az ítélezési gyakorlatban vitán felül áll, hogy a vádat azzal szemben kell megemeltnek tekinteni, akinek a cselekvőségét a vádló egyidejűleg körülírja a vád tényállásában és a büntetőjogi felelősségre vonását indítványozza (vádloltként meg is jelöli); továbbá a vádlói minősítéssel jogilag egyáltalán nem értékelt cselekmény - a vádolás direkt mellőzésének hiányában - is a vád tárgyát képezi, amit a bíróságnak maradéktalanul el kell bírálnia, tehát a vádat ki kell mérítenie [Be. 2. § (4) bekezdés 1. fordulat]. Az más kérdés, hogy *nem tekinthető a vád tárgyának a vádban nem szereplő személy cselekvősége [1.BKv A. I. 3.a) pont]*.

Bizonytalanság különösen akkor merülhet föl, ha a felrótt cselekmény körülírásában a vádló több személy cselekvőségét jelöli meg, ám az adott cselekmény kapcsán nem mindegyik személyt nevezi meg vádoltként, avagy a vádoltként megnevezetten túli személyek ellen vádat emel, de más cselekmény miatt.

A jelen ügyben az utóbbi történt. A VI. rendű terhelt formalizáltan vádolt volt más cselekmények, de nem a tényállás I. pontbeli cselekmény elkövetésével. A VI. rendű terhelt egyébként - feltehetően - jól érzékelte a helyzetét, amikor „a vele szemben vád tárgyává tett bűncselekményeken is túlterjedő védekezéssel élt” (elsőfokú ítélet 162. oldal 3. bekezdés: az elsőfokú bíróság egyértelműen a formalizált vádolást vette figyelembe).

Az elsőfokú és a másodfokú bíróság nem észlelte, hogy a tényállás I. pontja kapcsán vádemelés történt a VI. rendű terhelttel szemben.

Nem kifogástalan egyértelműséggel, ám kitűnt, hogy már az elsőfokú bíróság is büntetéskiszabási, és pedig súlyosító tényezőnek tudta be a VI. rendű terhelt „fizikai és pszichikai bűnsegédi magatartásban ki nem fejeződő konzultatív szerepét, annak hosszú ideig tartó voltát” (elsőfokú ítélet 399. oldal 5. bekezdés).

A másodfokú bíróság a büntetéskiszabás körében fejtegette, hogy a szövetkezet elsődleges célja az idegen kölcsöntőke megszerzése volt, és végül közel 13.000 emberrel szemben több mint 31 milliárd forint tőketartozást halmozott fel, s közvetlenül ezután tért át arra, hogy a legfontosabb szerepet vivő I. rendű terhelt mellett meghatározó szerepe volt még bizalmi embereként a VI. rendű terheltnek (másodfokú ítélet 59. oldal 4. bekezdéstől 60. oldal 3. bekezdésével bezárólag).

A (másodfokú) bíróság odáig nem ment el, hogy a tényállás I. pontbeli cselekmény kapcsán a formalizáltan is vádolt I. rendű terheltén túl megállapítsa a VI. rendű terhelt büntetőjogi felelősségét, miáltal a vádat nem merítette ki.

A másodfokú bíróság azonban csak akkor vétett volna ún. feltétlen (hagyományosabb megnevezéssel: abszolút) eljárási szabálysértést, ha (törvényes) vád hiányában járt volna el, s hozott volna ügydöntő határozatot. Ellenben a vád tárgyává tett cselekmény el nem bírálása, azaz a vád ki nem merítése [Be. 2. § (4) bek.] nem szerepel a Be. 373. §-ának (1) bekezdésében kimerítően, zárt körben megfogalmazott és a Be. 416. §-a (1) bekezdésének c) pontjában jórészt visszautalt feltétlen eljárási szabálysértések között. Következésképpen a vád ki nem merítése az egyéb ún. relatív eljárási szabálysértések egyike, amelynek megvalósulása esetén a Be. 375. §-ának (1) bekezdése alapján a másodfokú eljárásban az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésének és új eljárásra utasításnak lett volna helye, ám a jogerő beállta után felülvizsgálatot ez nem alapozhat meg, ehhez jogkövetkezmény nem fűződik.

b)

A Kúria egyúttal megerősíti, hogy továbbra is irányadónak tekinti az indítványozó által hivatkozott Bfv.III.536/2012/10. számú ítéletben foglaltakat. Aszerint: „kétségtelen, hogy a vádbeli és a bíróság által megállapított történeti tényállásnak nem kell egymást egészében átfednie. A bíróság által a bizonyítás eredményéhez képest helyesbitéssel vagy kiegészítéssel megállapított történeti tényállásnak nem kell mindenekben egyeznie a vád által közölt tényekkel, a teljes történeti azonosság nem követelmény, az ítéleti tényállás az elkövetés előzménye, helye és ideje, a végrehajtás módja, eszköze stb. vonatkozásában eltérő lehet – ám a bűncselekmény lényeges elemét alkotó tényeknek egymással meg kell

egyezniük, amit az ún. tettazonosság követel meg (EH 1999.90, EH 2005.1199 - BH 2005/242., EH 2012.10.B25 II., BJD 5440., BH 1995/504., BH 1986/9., BH 2000/1993., BH 2005/7. II., BH 2006/278., BH 2011/245.)".

Az ún. tettazonosság kérdése a vád és az ítélet összevetésében értelmezendő. Arról szól, hogy a vádolt személy tette (cselekménye) megfelelésben áll-e az ítéletben megállapított tettel (cselekménnyel). Tettazonosságról pedig nem lehet szó, amennyiben a bíróság a vádat egészében ki nem meríti.

c)

A VI. rendű terhelt védőjének indítványa szerint a másodfokú bíróság a tényállás I. pontjába illesztett kiegészítés alapján súlyosította a VI. rendű terhelt büntetését.

A Kúria azt állapította meg, hogy a másodfokú bíróság általában, s ezért valamennyi terhelt terhére - formalizáltan vád tárgyává téve - felrótt valamennyi bűncselekményre szögezte le, hogy a „szövetkezet” (a B Általános Befektetési Szövetkezet és jogutódjai, illetőleg a B cégcsoport egésze) működési folyamatában meghatározó szerepet játszott a VI. rendű terhelt is. A meghatározó szerep pedig értelemszerűen a VI. terhelt által elkövetett bűncselekményeket ölelte föl, ekként az, ami a tényállás I. pontjában az ő szerepére nézve rögzítésre került, egyúttal vonatkozott bűncselekményei mindegyikére - így például a jogosulatlan pénzügyi tevékenységre vagy a tőkebefektetési csalásra is.

A másodfokú bíróság egyszerűen átértékelte a VI. rendű terhelt szerepét. Azt az elsőfokú bíróság konzultatívnak, a másodfokú bíróság viszont kiegészítő jellegűnek és meghatározónak látta, s erre figyelemmel - a törvényes kereteken belül maradván - súlyosította a VI. rendű terhelt büntetését.

A VI. rendű terhelt terhére megállapított bűncselekmények közül legsúlyosabbként a Btk. 376. §-ának (1) bekezdése és (5) bekezdésének a) pontja szerint minősített bűnsegédként elkövetett hűtlen kezelés büntettének (tényállás VII.2.) büntetési tétele két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés. Ezen túl a Btk. 376. §-ának (1) bekezdése és (4) bekezdésének a) pontja szerint minősített bűnsegédként elkövetett hűtlen kezelés büntettének (tényállás VII.1.) büntetési tétele egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés. A Btk. 408. §-ának a) pontja szerint minősített társtettesként elkövetett jogosulatlan pénzügyi tevékenység büntettének (tényállás III.) büntetési tétele három évig terjedő szabadságvesztés és a Btk. 411. §-ának a) pontja szerint minősített bűnsegédként elkövetett tőkebefektetési csalás büntettének (tényállás IV.) büntetési tétele ugyancsak három évig terjedő

szabadságvesztés.

A bűnhalmazat [Btk. 6. § (1) bekezdés] folytán a halmazati büntetésként kiszabható szabadságvesztés [Btk. 81. § (1)-(3) bekezdés] két évtől tizenkét évig terjedő szabadságvesztés volt. A kiszabott 6 év szabadságvesztés ugyanakkor a legsúlyosabb büntetési tételen is belül maradt. A felemelt tételkeretet sem vette igénybe és a középértéket sem érte el. Nem állítható tehát alappal, hogy a másodfokú bíróság kizárólag a tényállás I. pontjába illesztett kiegészítés alapján súlyosította a VI. rendű terhelt büntetését.

d)

Az ítélet rendelkező és indokolási részeinek állított ellentéte

A Be. 416. §-a (1) bekezdésének c) pontja, illetőleg a Be. 373. §-a (1) bekezdésének III.b) pontja alapján felülvizsgálatnak van helye, ha az ítélet indokolása a rendelkező résszel teljes mértékben ellentétes.

A Kúria az előző pontban kifejtettekből következően nem látott ellentétet az ítélet két fő része között. A rendelkező részben nincs a bűnösség megállapítása, a felmentés, az eljárás megszüntetése, a cselekmény jogi minősítése vagy a büntetés kiszabása, illetve az intézkedés alkalmazása tekintetében olyan rendelkezés, amivel szemben - a bíróság által megállapított tényállást is tartalmazó [Be. 258. § (3) bekezdés c) pont] - indokolás teljes mértékben ellentétes [Be. 373. § (1) bekezdés III. b) pont] volna.

A jelen ügyben eredményesen nem hozható föl, hogy ellentét állna fenn a VI. rendű terhelt bűnösségét ki nem mondó és vele szemben vagyonek Kobzást el nem rendelő rendelkező rész, valamint a VI. rendű terheltnek az I. rendű terhelt által elkövetett tényállás I. pontbeli cselekményhez járuló szerepét rögzítő indokolás (tényállás) között.

e)

A VI. rendű terhelt védőjének indítványa szerint a másodfokú bíróság megalapozatlansági ok nélkül, eljárási szabálysértéssel egészítette ki az elsőfokú bíróság által megállapított I. pontbeli tényállást. Hozzátette azonban, hogy ez nem felülvizsgálati ok a tényállás érinthetetlensége miatt. Azaz ténylegesen nincs a tényállás kiegészítését sérelmező felülvizsgálati indítvány. Ez utóbbival a Kúria is egyetért.

V.

A kifejtettetekre figyelemmel a Kúria - miután nem észlelt más olyan eljárási szabálysértést sem, amelynek vizsgálatára a Be. 423. §-ának (5) bekezdése alapján hivatalból köteles - a Fővárosi Törvényszék elsőfokú és a Fővárosi Ítéltábla másodfokú ítéletét V. rendű terhelt tekintetében - a Be. 427. § (1) bekezdésének b)

pontja alapján - megváltoztatta annyiban, hogy a próbára bocsátás alkalmazását mellőzte. Egyebekben az alaptalan felülvizsgálati indítványoknak nem adott helyt, és a megtámadott határozatot - a Be. 426. §-a alapján - II. rendű, IV. rendű, V. rendű és VI. rendű terheltek tekintetében hatályában fenntartotta.

A végzés elleni fellebbezés lehetőségét a Be. 3. §-ának (4) bekezdése, felülvizsgálatát pedig a Be. 416. § (4) bekezdésének b) pontja kizárja. Az esetleges újabb indítvánnyal kapcsolatos figyelmeztetés a Be. 418. §-ának (3) bekezdésén alapul azzal, hogy a bíróság - a Be. 421. §-ának (3) bekezdése szerinti feltételek fennállása esetén - az elutasító határozat hozatalát is mellőzheti.

Budapest, 2014. szeptember 22.

Dr. Molnár Gábor Miklós s.k. a tanács elnöke, Dr. Feleky István s.k. előadó bíró, Dr. Kiss Sándor s.k. bíró, Dr. Csák Zsolt s.k. bíró, Dr. Varga Zoltán s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

*bírósági ügyintéző
NYM*